

บทที่ 4

ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้ อาวุธในช่องแคบมะละกา

จากการศึกษาปัญหากฎหมายในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้
อาวุธในช่องแคบมะละกายังคงมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับโจรสลัดและการปล้น
เรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในบริเวณช่องแคบมะละกาของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบโดยที่แต่ละประเทศ
ได้กำหนดถึงการกระทำผิดที่ต่างกัน นอกจากนี้ยังปรากฏอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีความ
ครอบคลุมการกระทำผิดที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกาได้แก่อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการ
กระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทางทะเล ค.ศ. 1988 โดยมีเพียง
ประเทศสิงคโปร์เท่านั้นที่เป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว ดังนั้นการกระทำผิดที่เกิดขึ้นจึงมีการบังคับ
ใช้กฎหมายที่แตกต่างกันไปตามบทบัญญัติของกฎหมายภายในของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละ
กา กฎหมายที่ใช้ในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกาจึงมี
ความหลากหลายไม่เป็นไปในทางเดียวกันจึงก่อให้เกิดความยุ่งยากในการบังคับใช้กฎหมายต่อ
การกระทำผิดที่เกิดขึ้น ซึ่งกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องไม่สามารถแก้ไขปัญหาโจรสลัดและ
การปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกาได้จึงต้องพิจารณาถึงการปฏิบัติของรัฐต่างๆ
ในการให้ความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบ
มะละกา โดยศึกษาถึงความร่วมมือในระดับต่างๆ รูปแบบของความร่วมมือและเนื้อหาของความ
ร่วมมือที่เกิดขึ้นในบริเวณช่องแคบมะละกา รวมถึงผลของความร่วมมือต่อการป้องกันและ
ปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ดังนี้คือ

4.1 กรอบความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

4.1.1 ความร่วมมือระดับระหว่างประเทศ

4.1.1.1 องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO)

องค์การสหประชาชาติมีหน่วยงานเฉพาะที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางทะเลโดยตรง
คือองค์การทางทะเลระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาว่าด้วยองค์กรที่ปรึกษาทางทะเล
ระหว่างรัฐบาล (Convention on the Inter Governmental Maritime Consultative Organization
: IMO) ซึ่งลงนามที่กรุงเจนีวา เมื่อวันที่ 6 มีนาคม ค.ศ. 1952 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 17 มีนาคม

ค.ศ. 1958 และจัดตั้งสำเร็จเมื่อวันที่ 6 มกราคม ค.ศ. 1959 เมื่อมีการประชุมสมัชชา (Assembly) สมัยแรก ต่อมาชื่อขององค์การได้เปลี่ยนเป็นองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ เมื่อมีการแก้ไขอนุสัญญา และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1982 ประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกขององค์การ เมื่อวันที่ 20 กันยายน ค.ศ. 1973 ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกรวมทั้งสิ้น 158 ประเทศ โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร¹

ในประเด็นเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธเป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ในขอบเขตการทำงานขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศในประเด็นเรื่องความปลอดภัยทางทะเลโดยแสดงให้เห็นจากเอกสารการประชุมสวีเดน (Sweden submitted a paper) ของคณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเล (Maritime Safety Committee) ซึ่งเป็นหน่วยงานทางด้านเทคนิคอาวุโสขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1983 ซึ่งกล่าวถึงการเพิ่มจำนวนการกระทำอันเป็นโจรสลัดสร้างความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยทางทะเลโดยการโจมตีส่วนมากเกิดขึ้นในเวลากลางคืนขณะที่เรือทอดสมอในชายฝั่งแอฟริกาตะวันตก ซึ่งส่วนมากรอคอยเพื่อหาที่จอดเรือในท่าเรือ

4.1.1.2 สำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Bureau)

สำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งก่อตั้งโดยสภาหอการค้าโลกในปี ค.ศ. 1997 มีหน้าที่หลักในการจัดการกับปัญหานี้โดยการเก็บรวบรวมสถิติการกระทำที่รุนแรงในอุตสาหกรรมเดินเรือในการเติบโตของโจรสลัดในมหาสมุทรของโลกกระตุ้นให้เกิดศูนย์รายงานโจรสลัดของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศตั้งอยู่ในที่ทำงานภูมิภาคตะวันออกไกลของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1992 ในกัวดาลัมเปอร์ ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากผู้ขนส่งทางเรือที่สมัครใจและบริษัทประกันภัยและบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายต่อเรือทุกลำโดยไม่คำนึงถึงเจ้าของเรือ หรือธงเรือ

¹ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี สถานะภาพของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ

4.1.2 ความร่วมมือระดับภูมิภาค

4.1.2.1 องค์การอาเซียน

เป็นความร่วมมือในระดับภูมิภาคที่มีความใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุดเนื่องจาก ช่องแคบมะละกาตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 ประเทศ อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยอาเซียนเกิดขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1967 ที่ประเทศไทย ลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศของ 5 ประเทศคืออินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งต้องการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันของทั้ง 5 ประเทศว่าจะ ร่วมมือกันเพื่อรักษาสถาปัตยกรรมและขจัดปัญหาที่ประเทศทั้ง 5 มีอยู่ร่วมกัน รวมทั้งวางรากฐาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือส่วนภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสร้างเสริมเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมส่วนภูมิภาคให้มั่นคงพ้นจากอิทธิพลและการแทรกแซงจากภายนอก การที่ อาเซียนใช้ปฏิญญาแทนสนธิสัญญาเป็นเครื่องผูกพันสมาชิกเข้าด้วยกันนั้น ก็เพราะการทำ สนธิสัญญามีลักษณะเป็นทางการและมีผลผูกมัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องได้รับความ เห็นชอบจากรัฐสภาของประเทศสมาชิกก่อนซึ่งเป็นเรื่องยุ่งยากและอาจเกิดอุปสรรคได้ ด้วย เหตุนี้การก่อตั้งอาเซียนจึงมีลักษณะเป็นทางการโดยเน้นที่เจตนารมณ์ร่วมกันมากกว่าการผูกมัด กัน โดยยึดหลักของการไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิก

โดยหลักของอาเซียนที่ไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอยู่ในปฏิญญา กรุงเทพเพื่อยืนยันวัตถุประสงค์ขององค์การสหประชาชาติเพื่อป้องกันรัฐจากการแทรกแซง ภายนอกโดยปรากฏในวัตถุประสงค์ด้านความมั่นคงของอาเซียนที่ยืนยันในปฏิญญาฉบับนี้ว่า

“ประเทศเหล่านี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้มีเสถียรภาพและความมั่นคงของตน พ้นจากการแทรกแซงของภายนอกไม่ว่าในรูปหรือลักษณะใด เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งลักษณะความ เป็นชาติของแต่ละประเทศตามอุดมการณ์และความปรารถนาของประชาชนของตน”

นอกจากนี้ยังกล่าวไว้ในปฏิญญาว่าด้วยการกำหนดให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง (The 1971 Zone of Peace, Freedom and Neutrality Declaration) และยังเป็นเงื่อนไขสำหรับความร่วมมือที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญา มิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) ลงนามกันในบาหลีเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1976 โดยในบทนำกล่าวถึง “การแก้ปัญหาคความแตกต่างหรือความขัดแย้งระหว่างแต่ละประเทศจะต้องปฏิบัติด้วยเหตุผลมี

ประสิทธิภาพและวิธีการดำเนินการที่ยืดหยุ่นเพียงพอ หลีกเลียงทัศนคติในเชิงลบซึ่งเป็นอันตราย และอุปสรรคต่อความร่วมมือ” ดังนั้นจึงวางหลักการในเรื่องนี้ไว้ในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ข้อ 2 ดังนี้คือ

- 1) การเคารพซึ่งกันและกันในเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดนและเอกลักษณ์แห่งชาติของประชาชาติทั้งปวง
- 2) สิทธิของทุกรัฐที่จะทำความเป็นอยู่ของชาติตนให้ปลอดภัยจากการแทรกแซง การบ่อนทำลายหรือการขู่บังคับจากภายนอก
- 3) การไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน
- 4) การระงับข้อขัดแย้งหรือกรณีพิพาทโดยสันติวิธี
- 5) การเลิกการคุกคามหรือการใช้กำลังในการละเมิดบูรณภาพแห่งดินแดนและเอกราช
- 6) ความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ

ความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพในอาเซียนซึ่งเป็นผู้ที่สนับสนุนในอันดับแรกและมีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยไม่เกี่ยวกับประเด็นความมั่นคง แต่ในประเด็นด้านความมั่นคงในวิถีทางของอาเซียนและหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐอื่นๆ นำไปสู่การดำเนินการร่วมกันของหลายๆฝ่ายซึ่งได้รับรองในปฏิญญามะนิลา ค.ศ. 1987 รัฐภาคีต่างๆต้องรับผิดชอบต่อความมั่นคงของตนเองโดยร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ ที่มีได้เป็นสมาชิกอาเซียนที่มีความต้องการและผลประโยชน์ร่วมกัน

ในช่วงต้น ค.ศ. 1990 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันให้ความสนใจกับการเจริญเติบโตของปริมาณโจรสลัดในภูมิภาค โดยความร่วมมือระดับภูมิภาคนี้เพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้เชี่ยวชาญทางทะเลได้ยกประเด็นเรื่องการกระทำอันเป็นโจรสลัดและเริ่มปรึกษาหารือกันในการดำเนินงานร่วมกัน² ปรากฏในปฏิญญาสิงคโปร์ ปี ค.ศ. 1992 ซึ่งในขณะนั้นการกระทำอันเป็นโจรสลัดในภูมิภาคเพิ่มจำนวนมากขึ้นจึงทำให้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันก่อตั้งศูนย์กลางรายงานเหตุการณ์โจรสลัดในเมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1992 ต่อมาหลังจากนั้นในปี ค.ศ.

² Tamara Renee Shie, "Piracy, Armed Robbery and Terrorism at Sea: A Global and Regional Outlook," in Piracy, Maritime Terrorism and Securing the Malacca Straits, ed. Graham Gerard Ong-Webb. (Singapore: ISEAS Publishing, 2006), p.169-170.

1996 องค์การอาเซียนได้เริ่มร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติและยอมรับให้มีการประชุมเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติครั้งแรกในปีถัดมาโดยระบุว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นปัญหาของภูมิภาคโดยปรากฏในคำแถลงเพิ่มเติมในปฏิญญาอาเซียนเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติและแถลงการณ์ร่วมของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนต่ออาชญากรรมข้ามชาติในคำแถลงของนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ในการประชุมอาเซียนต่ออาชญากรรมข้ามชาติในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 กล่าวว่า "ไม่เพียงแต่โจรสลัดจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลและการค้าระหว่างประเทศ แต่ยังทำให้เกิดภัยคุกคามอย่างรุนแรงต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลในกรณีที่เรือจมจากสาเหตุที่โดนโจมตี คณะทำงานอาเซียนเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านโจรสลัด โดยร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติ สำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศและองค์การทางทะเลระหว่างประเทศและการศึกษาเกี่ยวกับโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย การลาดตระเวนร่วมกัน การยกระดับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ และการสนับสนุนเงินทุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน³

เนื่องจากเหตุการณ์วันที่ 11 เดือนกันยายน ค.ศ. 2001 ที่ตึกเวิร์ลเทรดถูกเครื่องบินของผู้ก่อการร้ายชนทำให้ประชาคมโลกเริ่มต้นตัวต่อการก่อการร้ายรวมถึงอาเซียนด้วย โดยนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างการกระทำอันเป็นโจรสลัดกับการก่อการร้ายที่จะปฏิบัติการร่วมกันหรือการที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ลักษณะการกระทำอันเป็นโจรสลัดในการหาเงินทุนสำหรับกลุ่มผู้ก่อการร้าย⁴ ภัยคุกคามในรูปแบบดังกล่าวจะมีโอกาสเป็นไปได้หรือไม่นั้นแต่อย่างไรก็ตามได้สร้างความตื่นตัวแก่อาเซียนในประเด็นดังกล่าวโดยปรากฏในรูปของการปฏิบัติงานของอาเซียนในด้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยในปี ค.ศ. 2001 อาเซียนได้ก่อตั้งโครงการพิเศษในด้านอาชญากรรมข้ามชาติที่สำนักเลขาธิการอาเซียนในกรุงจากาตาร์ เมืองหลวงของประเทศอินโดนีเซีย โดยในสวนนี้ดูแลงานด้านอาชญากรรมข้ามชาติในประเด็นต่างๆ ดังนี้

³ Ralf Emmers, "Comprehensive Security and Resilience in Southeast Asia: ASEAN's Approach to Terrorism and Sea Piracy," Singapore, 10 July 2007, p.17

⁴ Adam J.Young and Mark J.Valencia, "Conflation of Piracy and Terrorism in Southeast Asia: Rectitude and Utility", Contemporary Southeast Asia 25,no.2 (2003): p.269-283.

1. การก่อการร้าย
2. การลักลอบขนสิ่งเสพติด
3. การลักลอบค้ามนุษย์
4. การกระทำอันเป็นโจรสลัด
5. การลักลอบค้าอาวุธ
6. การฟอกเงิน
7. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
8. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

โดยที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ที่จัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2002 ได้ตระหนักถึงปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัด และปัญหาดังกล่าวเป็นหน้าที่ของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้กำหนดแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติโดยต่อมาทำให้สำนักเลขาธิการอาเซียนกำหนดแผนการดำเนินงานดังนี้คือ

1. บัญญัติให้มีการรวบรวมกฎหมายของแต่ละประเทศและกฎข้อบังคับของประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธร
2. จัดให้มีการรวบรวมการศึกษาแนวความคิดเพื่อยุติปัญหาและการดำเนินงานของโจรสลัด
3. คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการพัฒนาการจัดการทางกฎหมายระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคีเพื่อสนับสนุนการจับกุม การสืบสวน การไล่ตามติดพัน การดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาความอาชญากรรม การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การแลกเปลี่ยนพยานบุคคลและพยานหลักฐาน และกระบวนการลงโทษ เพื่อยกระดับความร่วมมือทางกฎหมายและการให้ความช่วยเหลือทางด้านการบริหารระหว่างสมาชิกอาเซียน
4. ยกกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธร

การประสานความร่วมมือในภูมิภาคต่อปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติได้เริ่มดำเนินการในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2002 อาเซียนและจีนได้ลงนามปฏิญญาว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินงานในทะเลจีนใต้ ซึ่งในถ้อยแถลงของสมาชิกอาเซียนกล่าวถึงความร่วมมือในการต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติรวมถึงการลักลอบค้ายาเสพติด การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้น

เรือโดยใช้อาวุธรวมถึงการลักลอบค้าอาวุธ หลังจากนั้นอาเซียนได้ร่วมกับประเทศต่างๆในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจัดการประชุมร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกโดยจะได้อภิปรายโดยรายละเอียดในความร่วมมือดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้อาเซียนยังเป็นผู้ดำเนินการมุ่งความสนใจไปยังเรื่องความมั่นคงทางทะเลในการประชุมอาเซียนครั้งที่ 9 ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 2003 ส่งผลให้เกิดปฏิญญาสมานฉันท์ฉบับที่ 2 โดยคณะความมั่นคงอาเซียนเป็นความร่วมมือทางทะเลระหว่างประเทศสมาชิก

ปัจจุบันประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ ล้วนเป็นสมาชิกโดยได้เพิ่มบทบาทที่สำคัญในการประสานความร่วมมือในการต่อต้าน ภัยคุกคามและการกระทำผิดกฎหมายในทางทะเลในภูมิภาค เช่น สมาชิกอาเซียนได้มีความเห็นร่วมกันที่จะต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็กโดยได้ประกาศคำแถลงการณ์อาเซียน เมื่อปี ค.ศ. 2004 และได้จัดตั้งอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายเมื่อปี ค.ศ. 2006 นอกจากนี้สมาชิกอาเซียนยังกำหนดเป้าหมายร่วมกันที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอดจากยาเสพติดภายในปีค.ศ. 2015 อีกด้วยนอกจากการประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศคู่เจรจาของอาเซียน (Dialogue Partners) ครั้งที่ 26 ที่จัดขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์ระหว่างวันที่ 13-25 กรกฎาคม ค.ศ. 1993 ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย จีน รัสเซีย และสหภาพยุโรป ผู้สังเกตการณ์ (Observers) ของอาเซียน ได้แก่ ปาปัวนิวกินี และประเทศอื่น ๆ ที่มีบทบาทสำคัญในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เช่น มองโกเลียและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) มีผลให้เกิดการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้ใช้ขอบเขตทางภูมิศาสตร์(Geographical footprint)เป็นปัจจัยสำคัญเพื่อประกอบการพิจารณารับสมาชิกใหม่ ปัจจุบันการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีประเทศสมาชิก 22 ประเทศกับอีก 1 กลุ่มคือสหภาพยุโรป โดยมีการประชุมเป็นประจำทุกปีในช่วงต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Ministerial Meeting - AMM) เป็นเวทีปรึกษาหารือเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงระดับพหุภาคีในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และพัฒนาแนวทางการดำเนินการทางการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy) ที่มุ่งป้องกันการเกิดและขยายตัวของความขัดแย้งโดยใช้มาตรการสร้างความไว้วางใจ (Confidence Building Measures - CBMs) ระหว่างกัน ทั้งนี้ การประชุม

อาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งที่ 1 ที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ.1994 และไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ระดับรัฐมนตรีอีกครั้ง ซึ่งเป็นครั้งที่ 7 ที่จัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม ค.ศ. 2000 นอกจากการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกประจำปีแล้วยังมีการดำเนินกิจกรรมระหว่างปี (Inter-sessional Activities) ในสองระดับ คือ กิจกรรมที่เป็นทางการ (Track I) และกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ (Track II) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดร่วมกันระหว่างรัฐบาลกับสถาบันวิชาการของประเทศผู้เข้าร่วมการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้แก่ (1) การประชุมระหว่างปีกิจกรรมกลุ่มสนับสนุนว่าด้วยมาตรการสร้างความไว้วางใจของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF Inter-sessional Support Group on Confidence Building Measures - ARF ISG on CBMs) (2) การประชุมระหว่างปีกิจกรรมเรื่องการบรรเทาภัยพิบัติของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF Inter-sessional Meeting on Disaster Relief - ARF ISM on DR) (3) การประชุมระหว่างปีกิจกรรมเรื่องการรักษาสันติภาพของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Inter-sessional Meeting on Peace-keeping Operations - ARF ISM on PKO) และ (4) การประชุมระหว่างปีกิจกรรมเรื่องการประสานและร่วมมือด้านการค้นหาและกู้ภัยของการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ARF Inter-sessional Meeting on Search and Rescue Coordination - ARF ISM on SAR)”

สำหรับประเด็นทางทะเลเป็นส่วนสำคัญที่สุดเกี่ยวกับความมั่นคงของภูมิภาคในปัจจุบัน กระบวนการสร้างมาตรการด้านความมั่นคงและความเชื่อมั่นมีความสำคัญอย่างมากต่อระบบกลไกทางทะเล ลักษณะเฉพาะของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทางทะเลสะท้อนอย่างดีในโครงสร้างมาตรการต่างๆ เพื่อความมั่นคงและการสร้างความเชื่อมั่นระดับภูมิภาค ปรากฏในตราสารหลักอาเซียน (ASEAN concept paper) โดยเกือบครึ่งหนึ่งกล่าวถึงประเด็นทางทะเล รวมถึงมิติทาง

ทะเลที่สำคัญอื่นๆกตัวอย่างเช่น ประสิทธิภาพทางทะเล⁵ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภูมิภาคอาเซียนให้ความสำคัญต่อประเด็นทางด้านทะเลซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงของภูมิภาคอาเซียน ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนครั้งที่ 27 กล่าวว่าการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกจะกลายเป็นเวทีที่ปรึกษาหารือในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับการเปิดการเจรจาทางด้านความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค ในบริบทนี้อาเซียนจะทำงานร่วมกับการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อนำไปสู่รูปแบบของความสัมพันธ์ในเอเชียแปซิฟิกที่แน่นอนและสร้างสรรค์

4.1.2.2 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย (Regional Agreement on Combating Piracy and Armed Robbery against Ships in Asia: ReCAAP)

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียเป็นความพยายามร่วมกันระดับภูมิภาคในระหว่างรัฐบาลเป็นครั้งแรกในการสร้างเวทีที่เป็นทางการเพื่อยกระดับและสนับสนุนความร่วมมือในการต่อต้านการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย⁶โดยมีรากฐานเกิดจากความริเริ่มในการประชุมแสดงข้อคิดเห็นเอเชีย (Asia Challenge) ในปี ค.ศ. 2000 ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นเรียกร้องให้องค์กรของรัฐบาลและหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายร่วมกันตระหนักถึงแนวโน้มของอาชญากรรมทางทะเลที่ประชุมออกเอกสาร 2 ฉบับคือการขอความร่วมมือโตเกียว (Tokyo Appeal) และแบบวิธีปฏิบัติ (The Model Action Plan) เอกสารทั้ง 2 ฉบับกล่าวถึงหนังสือเวียนของคณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเลขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO Maritime Safety Committee) ที่ 622 และ 623 ซึ่งเป็นรากฐานในการก่อตั้งวิธีการระดับพหุภาคีต่อปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

⁵ Desmond Ball, "Multilateral Security Cooperation in the Asia-Pacific Region: Prospects and Possibilities," Institute of Defence and Strategic Studies, Australian National University, Canberra Australia April 1999

⁶ MOTivate, December 2006.

ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2001 นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในขณะนั้นคือนาย โคอิซุมิ จุนอิชิโร เสนอแนวคิดในเรื่องความร่วมมือระดับภูมิภาคระหว่างรัฐบาลโดยกล่าวถึงการ เจริญเติบโตของปัญหา อาชญากรรมทางทะเลในระหว่าง การประชุม ASEAN + 3 ที่จัดขึ้นที่ ประเทศบรูไนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลโดยมุ่งเน้น การต่อต้านโจรสลัดและการกระทำผิดกฎหมายในทะเล จึงทำให้เกิดร่างความตกลงว่าด้วยความ ร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย โดยเป็น ความร่วมมือระหว่างชาติสมาชิกอาเซียนและอีก 6 ประเทศในเอเชียประกอบด้วยภาคี 16 ประเทศ คือ

1. สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ
2. บรูไนดารุสซาลาม
3. ราชอาณาจักรกัมพูชา
4. สาธารณรัฐประชาชนจีน
5. สาธารณรัฐอินเดีย
6. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
7. ญี่ปุ่น
8. สาธารณรัฐเกาหลี
9. ลาว
10. มาเลเซีย
11. สหภาพพม่า
12. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
13. สาธารณรัฐสิงคโปร์
14. สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
15. ราชอาณาจักรไทย และ
16. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการ ปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียได้ถูกกำหนดเป็นขั้นสุดท้ายเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน ค.ศ.2004 ใน โตเกียว ซึ่งความตกลง ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและ การปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย เปิดให้มีการลงนามเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2005 โดย จะมีผลใช้บังคับเมื่อครบ 90 วัน ภายหลังจากวันที่ผู้เก็บรักษาความตกลงดังกล่าว ได้รับ

สตัดยบันสารจำนวน10 ฉบับจากทั้งหมด16 ประเทศ โดยมีผลบังคับเมื่อวันที่ 4 กันยายน ค.ศ. 2006⁷ มีทั้งหมด 10 ประเทศที่ได้ให้สตัดยบันคือกัมพูชา ญีปุ่น ลาว สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ พม่า เกาหลี เวียดนาม อินเดีย และศรีลังกา โดยที่บรูไนลงนามแล้วแต่ยังอยู่ในขั้นตอนการให้สตัดยบัน⁸

ความร่วมมือดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการตอบโต้ปัญหาที่ท้าทายในประเด็นเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือที่เป็นความร่วมมือระดับพหุภาคีระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาลในบริบทของอาเซียนกับอีก 6 ประเทศ⁹ โดยมีเป้าหมายของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ได้แก่

1. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเน้นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องร่วมกันป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เพิ่มขึ้นในเอเชีย
2. ให้ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลที่สิงคโปร์เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างรัฐภาคี พัฒนาคุณภาพของสถิติ รวมทั้งจัดทำรายงานเกี่ยวกับโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในภูมิภาคเอเชีย
3. เสริมสร้างศักยภาพ (capacity-building) ระหว่างรัฐภาคี เพื่อนำไปสู่การป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ และเพื่อประกันความปลอดภัยของเรือและลูกเรือให้ดียิ่งขึ้น

⁷ From the presentation "The Roles of ReCAAP ISC" delivered by ReCAAP Executive Director, Mr Yoshiaki Ito and Mr. Ranjeet Singh, ReCAAP Research Manager at the 6th ICC-IMB Tri-Annual Meeting on Piracy and Maritime Security, Kuala Lumpur, 12-13 June 2007

⁸ Ministry of Foreign Affairs Singapore, MFA Press Statement 21/6/2006
http://app.mfa.gov.sg/internet/press/view_press_print.asp?post_id=1708

⁹ From the presentation "The Roles of ReCAAP ISC" delivered by ReCAAP Executive Director, Mr Yoshiaki Ito and Mr. Ranjeet Singh, ReCAAP Research Manager at the 6th ICC-IMB Tri-Annual Meeting on Piracy and Maritime Security, Kuala Lumpur, 12-13 June 2007

4.1.2.3 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (The Asian Pacific Economic Cooperation forum: APEC)

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก เป็นกระบวนการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1989 มีเป้าหมายในการเปิดการค้าเสรีและการลงทุน ภายในปี ค.ศ. 2010 สำหรับสมาชิกพัฒนาแล้ว และปี ค.ศ. 2020 สำหรับสมาชิกกำลังพัฒนา ขณะนี้มีสมาชิกประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน คาซัคสถาน แคนาดา ชิลี จีน ฮังกิง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ จีน ไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม โดยประเทศไทยเป็นสมาชิกก่อตั้ง

ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก นอกจากจะมีบทบาทเรื่อง เศรษฐกิจแล้วยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเลโดยมีการจัดตั้งคณะทำงาน (Working Group) ขึ้นมาสองคณะทำงาน คือคณะทำงานแรกอยู่ภายใต้เจ้าหน้าที่อาวุโส APEC Senior Officials Meeting (SOM) คณะทำงานที่สองคือ the Transportation Working Group (TPTWG) และ Energy Working Group (EWG) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการต่อต้านภัยคุกคามทางทะเล โดยในการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เมื่อ เดือนสิงหาคม ค.ศ. 2002 ที่ประเทศเม็กซิโก โดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้นำเสนอโครงการ "STAR Initiative" (Secure Trade in the APEC Region) มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ก่อการร้ายอาชญากรรมด้านการขนส่งและการค้าในการขนส่งอาวุธ เคมีภัณฑ์ หรือวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการก่อการร้าย หรือผลิตอาวุธที่มีอานุภาพการทำลายล้างสูงเพื่อก่อการร้าย

แต่อย่างไรก็ตามกิจกรรมความร่วมมือด้านความมั่นคงในการต่อต้านภัยคุกคามทางทะเลในเวที ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากจุดประสงค์หลักของเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิกจะมุ่งเน้นในด้านเศรษฐกิจเป็นหลักมากกว่าเรื่องด้านความมั่นคง

4.1.2.4 ชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิก

(Council for Security and Cooperation in the Asia-Pacific: CSCAP)

เป็นสถาบันเอกชนก่อตั้งขึ้นเมื่อ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1993 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ โดยมีสถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ (Institute of Security and International Studies : ISIS) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันก่อตั้งร่วมกับสถาบันอื่น ๆ จากประเทศอาเซียนและประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เป็นลักษณะขององค์คณะ (Member Committee) มีสมาชิก 20 ประเทศ (รวมทั้งประเทศไทยด้วย) ชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิก เป็นกลไกที่ไม่ใช่เป็นการ เพื่อให้ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่รัฐบาลในฐานะส่วนตัวและบุคคลอื่นได้อภิปรายปัญหาทางการเมืองและ ความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

ชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิกได้ตระหนักถึงปัญหาภัยคุกคามทางทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย-แปซิฟิกมาตั้งแต่ปี 2538 โดยได้ตั้งคณะทำงานจัดทำเอกสาร ข้อเสนอ ระเบียบปฏิบัติและข้อบังคับเกี่ยวกับความร่วมมือในการต่อต้านภัยคุกคามทางทะเล ได้แก่นันทิวาทช่วยจำของชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิก ฉบับที่ 4 แนวทางสำหรับความร่วมมือทางทะเลระดับภูมิภาคและบันทึกช่วยจำฉบับที่ 5 ความร่วมมือทางกฎหมายและกฎระเบียบทางทะเล (CSCAP Memorandum No .4 - Guidelines for Regional Maritime Cooperation and CSCAP Memorandum No.5 - Cooperation for Law and Order at Sea) นอกจากนี้ ชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิกยังมีการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเลอยู่เป็นประจำ โดยมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาความร่วมมือเกี่ยวกับการใช้กฎระเบียบข้อบังคับที่อยู่นอกเหนือกฎหมายภายในประเทศในประเด็นที่ไม่ขัดกับหลักกฎหมายสากล

4.1.3 ความร่วมมือระดับพหุภาคี

จากลักษณะของปัญหาของการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นมีลักษณะเป็นอาชญากรรมที่ส่งกระทบต่อรัฐต่างๆเนื่องจากช่องแคบมะละกาเป็นเส้นทางเดินเรือที่สำคัญ ในการป้องกันและปราบปรามปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการ

ปล้นเรือโดยใช้อาวุธจึงต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบและรัฐต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือในช่องแคบมะละกา¹⁰ ดังต่อไปนี้

4.1.3.1 การลาดตระเวนร่วมกันมาซิโนโต

เป็นการลาดตระเวนร่วมกันทางทะเลระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสามคือ ประเทศสิงคโปร์ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยในรายละเอียดจะได้กล่าวถึงในเรื่องความร่วมมือในการปฏิบัติการทางทหารต่อไป

4.1.3.2 คณะทำงานด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชียแปซิฟิก

รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบคือประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์และประเทศที่มีใช้รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกา คือ ประเทศไทยได้ก่อตั้งคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคงในช่องแคบมะละกา (Malacca Straits Security Joint Working Group) ขึ้นในเมืองบาเตม (Batam) ในปี ค.ศ. 2005 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับความมั่นคงในช่องแคบมะละกา โดยส่งผลให้เกิดความริเริ่มโครงการ Eyes in the Sky เป็นส่วนประกอบของความริเริ่มทางความมั่นคงของช่องแคบมะละกา (Malacca Straits Security Initiative) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความระมัดระวังทางทะเลเหนือช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ โดยเกิดขึ้นระหว่างสนทนาชางกรี ลา (Changri La Dialogue) ที่จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการระมัดระวังทางทะเลเหนือช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ โดยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในรูปแบบของการปฏิบัติการทางทหารต่อไป

นอกจากความร่วมมือในระดับพหุภาคีเพื่อการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธแล้วยังมีความร่วมมือในระดับทวิภาคีระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบด้วยกันและรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบกับรัฐผู้ใช้ช่องแคบในการร่วมมือกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณการกระทำอันเป็นโจรสลัดและโจรปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในบริเวณช่องแคบมะละกา

¹⁰ Catherine Zara Raymond, "Piracy in Southeast Asia: New Trends, Issues and Responses," Institute of Defence and Strategic Studies, Singapore, December 2005, p.15

4.1.4 ความร่วมมือระดับทวิภาคี

สำหรับรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบเป็นรัฐที่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อปัญหาการปล้นเรือและการกระทำอันเป็นโจรสลัดซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของอำนาจอธิปไตยของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม ดังนั้นรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสามจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยจะกล่าวถึงความร่วมมือในระดับทวิภาคีทั้งระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม และรัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

4.1.4.1 การลาดตระเวนร่วมอินโด-จีน

เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบสองประเทศคือระหว่างประเทศอินโดนีเซียกับประเทศสิงคโปร์ โดยการลาดตระเวนร่วมกันทางทะเลโดยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดของการดำเนินงานในรูปแบบของความร่วมมือในการปฏิบัติการทางทหารต่อไป

4.1.4.2 การลาดตระเวนร่วมมาลินโด

การประสานการลาดตระเวนทางเรือร่วมกันระหว่างสถาบันทางทะเลของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย โดยในรายละเอียดจะได้กล่าวต่อไปในรูปแบบความร่วมมือด้านการปฏิบัติการทางทหาร

4.1.4.3 ความร่วมมือระหว่างอินโดนีเซีย-สหรัฐอเมริกา

ประเทศอินโดนีเซียร่วมมือกับประเทศสหรัฐอเมริกาในการยกระดับความมั่นคงทางทะเล โดยหน่วยงานกองทัพเรือ การติดต่อสื่อสาร และความร่วมมือในด้านความมั่นคงในช่องแคบมะละกา วัตถุประสงค์ของความร่วมมือทางทะเลระหว่างอินโดนีเซียและสหรัฐอเมริกา เพื่อทำให้ความร่วมมือในภูมิภาคมีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงทางทะเลในช่องแคบมะละกา สหรัฐอเมริกาได้ตัดสินใจขายอาวุธในราคาถูกแก่อินโดนีเซีย นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังบริจาคเรือเก่าที่ยังสามารถใช้งานได้จำนวน 40 ลำแก่หน่วยงานรักษาความมั่นคงทางทะเลของอินโดนีเซีย¹¹ เพื่อใช้ในการรักษาความมั่นคงทางทะเลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

¹¹ Ibid.

4.1.4.4 แถลงการณ์ร่วมระหว่างญี่ปุ่นและอินโดนีเซียในกิจการทางทะเล (Japan-Indonesia Joint Announcement on Maritime Affairs)

ประเทศอินโดนีเซียและญี่ปุ่นได้มีคำแถลงการณ์ร่วมกันในกิจการทางทะเล (Japan-Indonesia Joint Announcement on Maritime Affairs) เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2005 โดยผู้นำของทั้ง 2 ประเทศเห็นด้วยกับความสำคัญของความมั่นคงทางทะเลโดยเฉพาะการเดินเรือที่มั่นคงและปลอดภัย¹²

จากความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกาในระดับต่างๆสามารถแบ่งรูปแบบความร่วมมือที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกาได้ดังนี้คือ

4.2 รูปแบบความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

4.2.1 การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นโดยเรือ โดยเรือจะรายงานข้อมูลไปยังศูนย์ข้อมูลที่ใกล้กับบริเวณที่เกิดเหตุหรือรายงานไปยังองค์การระหว่างประเทศที่รับผิดชอบ ในกรณีที่ได้รับการรายงานข้อมูลการโจมตีเรือศูนย์ที่รับรายงานมีหน้าที่สำคัญในการที่จะแจ้งเตือนแก่เรือที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่การกระทำผิดเกิดขึ้น นอกจากนี้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารนี้ยังมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการนำข้อมูลการกระทำผิดที่เกิดขึ้นมาศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป รวมถึงในกรณีที่มีหน่วยงานที่ต้องการข้อมูล ศูนย์ที่ได้รับการรายงานจะเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศที่ร้องขอ

ในระดับองค์การระหว่างประเทศมีองค์การสหประชาชาติที่มีหน่วยงานเฉพาะที่มีหน้าที่รับผิดชอบทางทะเลโดยตรงคือองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ(International Maritime Organization: IMO) สำหรับในประเด็นเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธเป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ขอบเขตการทำงานขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศในประเด็นเรื่องความปลอดภัยทาง

¹² Ibid.

ทะเลโดยแสดงให้เห็นจากเอกสารการประชุมสวีเดน (Sweden submitted a paper) ของ คณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเล (Maritime Safety Committee) ซึ่งเป็นหน่วยงานทางด้าน เทคนิคอาวุธขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1983 ซึ่งกล่าวถึงการเพิ่มจำนวน การกระทำอันเป็นโจรสลัดสร้างความหวาดกลัวต่อความปลอดภัยทางทะเลโดยการโจมตีส่วนมาก เกิดขึ้นในเวลากลางคืนขณะที่เรือทอดสมอในชายฝั่งแอฟริกาตะวันตก ซึ่งส่วนมากรอคอยเพื่อหาที่ จอดเรือในท่าเรือ

ภายหลังจากการพิจารณาในประเด็นที่สำคัญของคณะกรรมการความปลอดภัย ทางทะเล (Maritime Safety Committee) เตรียมเอกสารซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานสำหรับมติที่ได้รับ ความเห็นชอบโดยสมัชชาขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ ออกมติเอ 545 (13) เมื่อเดือน พฤศจิกายน ค.ศ. 1983¹³ โดยมตินี้ได้กล่าวถึงความสำคัญเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ และกล่าวว่าเป็น อันตรายร้ายแรงต่อสิ่งมีชีวิตและการเดินเรือและความเสี่ยงต่อสภาวะแวดล้อมถ้าหากเหตุการณ์นี้ มีเพิ่มมากขึ้น โดยกระตุ้นให้รัฐบาลที่เกี่ยวข้องให้ใช้มาตรการทั้งหมดที่จำเป็นต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในหรือใกล้ชิดกับบริเวณ น่านน้ำของตนรวมถึงมาตรการด้านความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

มติดังกล่าวแนะนำให้รัฐบาลที่เกี่ยวข้องและองค์กรที่สนใจแนะนำต่อเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ กัปตันเรือและลูกเรือเพื่อดำเนินการป้องกันการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้น เรือโดยใช้อาวุธ นอกจากนี้ยังเชิญชวนให้รัฐบาลและองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องแจ้งเหตุการณ์โจรสลัด และการปล้นเรือโดยใช้อาวุธต่อองค์การทางทะเลระหว่างประเทศโดยแสดงตำแหน่งและ รายละเอียดของเหตุการณ์ เพื่อองค์การทางทะเลระหว่างประเทศนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ดังกล่าวต่อไป ซึ่งต่อมาในเดือนเมษายน ค.ศ. 1984 คณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเล ได้ แยกปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธออกจากกันเพราะการกระทำผิดในแต่ละชนิดมี ลักษณะเฉพาะในกรอบการทำงานที่แตกต่างกัน โดยคณะกรรมการดำเนินการขั้นแรกในการแยก

¹³ MEASURES TO PREVENT ACTS OF PIRACY AND ARMED ROBBERY AGAINST SHIPS
RESOLUTION A.545(13) Adopted on 17 November 1983

< [http://www.imo.org/includes/blastData.asp/doc_id=9658/A%20545\(13\).pdf](http://www.imo.org/includes/blastData.asp/doc_id=9658/A%20545(13).pdf)>

ระดับของปัญหา บริเวณที่เกิดแพร่หลายและข้อมูลอื่นๆเท่าที่จะเป็นไปได้¹⁴ ผลที่เกิดขึ้นคือรัฐบาลสมาชิกและองค์การระหว่างประเทศได้รายงานเหตุการณ์ทั้งหมดเกี่ยวกับโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยใช้อาวุธต่อองค์การทางทะเลระหว่างประเทศรายงานนี้ประกอบด้วย สถานที่เกิดเหตุ ชื่อและลักษณะของเรือ ตำแหน่งและเวลาที่ถูกโจมตี จำนวนลูกเรือ เรือ สินค้า และการกระทำโดยลูกเรือ และรัฐบาลของรัฐชายฝั่งที่ได้รับรายงานเหตุการณ์ จากที่ปริมาณโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่มีมากขึ้นทำให้สมัชชาขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ ยอมรับมติเอ 683(17)¹⁵ ป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ซึ่งผลักดันให้รัฐสมาชิก รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายใต้ธงเรือของตนและเชิญชวนให้รัฐชายฝั่งเพิ่มความพยายาม ป้องกันและปราบปรามการกระทำดังกล่าวที่เกิดขึ้นในน่านน้ำของตน นอกจากนี้นอกจากนี้สมัชชาขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศรับมติ เอ 738 (18)¹⁶ เพื่อเพิ่มมาตรการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในมติใหม่ดังนี้คือ แนะนำให้ผู้ควบคุมเรือรายงานการโจมตีในทันที หรือเมื่อเกิดภัยคุกคามที่ใกล้จะถึงและร่วมกับศูนย์และร้องขอศูนย์ความร่วมมือ ให้เตือนเรือที่อยู่บริเวณใกล้เคียงทันที และแจ้งไปยังหน่วยงานความมั่นคงท้องถิ่นเพื่อวางแผนจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

การกำหนดหน้าที่ในการให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมีดังนี้คือ

1) หน้าที่ของรัฐโดยปรากฏในข้อเสนอแนะรัฐบาลเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ¹⁷

¹⁴ Robert C.Beckman, "Combatting Piracy and Armed Robbery Against Ships in Southeast Asia: The Way Forward," (Singapore: Ocean Development & International Law, 2002), p.320.

¹⁵ Res 683(17) "Prevention and suppression of acts of piracy and armed robbery against ships" adopted on 6 November 1991.

¹⁶ Measure to Prevent and Suppress Piracy and Armed Robbery Against Ships (Resolution A.738 (18)) Adopted on 4 November 1993.

¹⁷ Recommendations to Governments for preventing and suppressing piracy and armed robbery against ship (MSC/Circ.622/Rev.1) Adopted on 16 June 1999.

จดหมายเวียนดังกล่าวออกครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1993 และมีการได้มีการทบทวนใหม่ในปี ค.ศ.1999 จดหมายเวียนตระหนักว่า มีความจำเป็นสำหรับรัฐบาลหรือหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมสถิติที่ถูกต้องของเหตุการณ์การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ แล้วเปรียบเทียบกับสถิติของการ

(1) หน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากโจรสลัดและโจรปล้นเรือ คือ การตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการให้การช่วยเหลือไปยังเรือที่ได้รับรายงานว่าถูกโจรสลัดหรือโจรปล้นเรือโจมตี โดยหน้าที่ดังกล่าวรับผิดชอบโดยสถานีชายฝั่ง (Coast Earth Stations) ซึ่งปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิดระหว่างรัฐชายฝั่งที่จะรับผิดชอบต่อประเทศเพื่อนบ้าน¹⁸ ทุกประเทศถูกเสนอให้รับประกันว่าศูนย์วิทยุชายฝั่งสามารถติดต่อสื่อสารกับศูนย์วิทยุชายฝั่งของประเทศอื่นๆโดยสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษได้ตลอดเวลา โดยอย่างน้อยเจ้าหน้าที่หนึ่งคนจะต้องมีความสามารถในการเขียนและพูดภาษาอังกฤษโดยจะต้องมีประจำเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา¹⁹

(2) ลดอุปสรรคในการร่วมมือกันและลดความล่าช้าในกรณีเมื่อการได้รับข้อความของสถานีชายฝั่งและศูนย์วิทยุชายฝั่งในประเทศ จากเรือที่แจ้งเหตุร้ายเกี่ยวกับบริเวณที่เกิดเหตุที่เฉพาะเจาะจง เสนอแนะให้มีการจัดประชุมสัมมนาสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องจากบริเวณทั้ง 2 เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติและสร้างวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและการดำเนินงานในสถานการณ์ที่แตกต่างออกไป เพื่อการพิจารณาเตรียมการดำเนินงานให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ²⁰

(3) กรณีเกิดการโจมตีขึ้นในบริเวณที่ใช้ระบบกระจายเสียงของNAVTEX ต้องมีการแจ้งเตือนไปยังเรือที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันการโจมตี ถ้าการโจมตีถูกรายงานในบริเวณที่ไม่มีการกระจายเสียงของ NAVTEX การเตือนการโจมตีของโจรสลัดหรือการปล้นเรือจะถูกกระจายโดยผ่านข้อความ EGC Safety Net โดยระบบดาวเทียม INMARSAT เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะถูกเสนอให้เตรียมการร่วมกับหน่วยงานสถานีชายฝั่งแห่งหนึ่งหรือหลายแห่งเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณที่เกี่ยวข้องเช่นให้มีการการจดทะเบียนเป็นผู้เตรียมการข้อมูล²¹

กระทำผิดทั้ง 2 ประเภท สถานที่เกิดการกระทำผิดและประเมินถึงลักษณะของการโจมตีกับความสำคัญพิเศษของประเภทของการโจมตี ตำแหน่งในทางภูมิศาสตร์ที่ถูกต้องและวิธีการปฏิบัติการของผู้กระทำความผิดต่อภาคีที่สนใจในข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

¹⁸ Art.21 (1) (ดูภาคผนวก ค)

¹⁹ Art. 21 (4) (ดูภาคผนวก ค)

²⁰ Art. 21 (5) (ดูภาคผนวก ค)

²¹ Art. 21(6) (ดูภาคผนวก ค)

(4) ศูนย์วิทยุชายฝั่งจะถูกแนะนำให้นำเอาวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดของการรายงานเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธซึ่งพวกเขาได้รับรายงานมาใช้โดยขึ้นอยู่กับกรณี และสามารถเรียกร้องให้ส่งต่อหรือรายงานไปยังศูนย์วิทยุชายฝั่งอื่นๆหรือสถานีวิทยุชายฝั่งประกาศหรือแจ้งไปยังกองกำลังความมั่นคงหรือเรือลาดตระเวนในบริเวณนั้นและดำเนินการถ่ายทอดคำเตือนหรือการดำเนินการอื่นๆที่จำเป็น²²

2. หน้าที่ของเรือปรากฏอยู่ในแนวทางการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ของเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ กับตันเรือ และลูกเรือ²³

(1) สำหรับเรือทั้งหลายถูกคาดหวังว่าการดำเนินงานในที่ที่เกิดการโจมตีควรมีแผนการรักษาความปลอดภัยเรือในเขตที่มีการโจมตีโดยการเตือนทางวิทยุต่อภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เรืออื่นๆเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือในบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณที่มีความอันตราย

(2) หลังจากที่เกิดการกระทำหรือความพยายามกระทำ ความผิดเรือต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันที

นอกจากองค์การทางทะเลระหว่างประเทศที่เป็นองค์การที่ได้กำหนดถึงกรอบความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแล้วยังมีสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Bureau: IMB) ที่มีหน้าที่หลักในการจัดการกับปัญหานี้โดยการเก็บรวบรวมสถิติการกระทำที่รุนแรงในอุตสาหกรรมการเดินทางเรือในการเติบโตของโจรสลัดในมหาสมุทรของโลกกระตุ้นให้เกิดศูนย์รายงานโจรสลัดของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศตั้งอยู่ในที่ทำงานภูมิภาคตะวันออกไกลของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศเมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1992 ในกัวดาลัมเปอร์ ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากผู้ขนส่งทางเรือที่สมัครใจและบริษัทประกันภัยและบริการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายต่อเรือทุกลำโดยไม่คำนึงถึงเจ้าของเรือ หรือธงเรือ

²² Art.27 (ดูภาคผนวก ค)

²³ Guidance to ship owners and ship operators, shipmasters and crews on preventing and suppressing acts of piracy and armed robbery against ships (MSC/Circ 623/Rev.1) Adopted on 16 June 1999. (ดูภาคผนวก ค)

ศูนย์รายงานเหตุการณ์โจรสลัดที่จะรับผิดชอบทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์โจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธและเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวกับบังคับใช้กฎหมาย บริการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสหพันธ์ผู้ปฏิบัติงานขนส่งระหว่างประเทศ (International Transport Workers Federation)

หน้าที่เฉพาะของศูนย์คือ

1. รายงานเหตุการณ์โจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธต่อหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย
2. ระบุตำแหน่งเรือที่ถูกปล้นโดยโจรสลัดและโจรที่ปล้นเรือและหาสินค้าที่ถูกขโมยไป
3. ช่วยนำโจรสลัดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4. ปรับข้อมูลให้เหมาะสมในเรื่องโจรสลัดในทุกส่วนของโลก

ศูนย์²⁴ ดังกล่าวปฏิบัติการทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง โดยทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ศูนย์รายงานการเคลื่อนไหวของเรือที่ต้องสงสัยของโจรสลัดและโจรปล้นเรือในทะเลทั่วทุกมุมโลกและรายงานสถานการณ์ผ่านดาวเทียมเกี่ยวกับโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายงานการจัดทำทุกๆ 3 เดือนและส่งไปยังหน่วยงานที่สนใจรวมถึงองค์การทางทะเลระหว่างประเทศด้วย

นอกจากองค์การระหว่างประเทศทั้งสองที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นยังมีองค์การอาเซียน (ASEAN) ให้ความสนใจกับการเจริญเติบโตของปริมาณโจรสลัดในภูมิภาค โดยความร่วมมือระดับภูมิภาคนี้เพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้เชี่ยวชาญทางทะเลได้ยกประเด็นเรื่องการกระทำอันเป็นโจรสลัดและเริ่มปรึกษาหารือกัน

²⁴ โดยศูนย์ดังกล่าวตั้งอยู่ที่ 16.03 A Wisma Nusantara ,Jalan Punchak off Jalan P.Ramlee 50250,Kuala Lumpur Malaysia. Tel + 60 3238 5764, Fax + 60 3238 5769, Telex MA31889IMBPCI, Email ccskl@imbkl.po.my

วิธีการดำเนินงานร่วมกัน²⁵ ปรากฏในปฏิญญาสิงคโปร์ ปี ค.ศ. 1992 ซึ่งในขณะนั้นการกระทำอันเป็นโจรสลัดในภูมิภาคเพิ่มจำนวนมากขึ้นจึงทำให้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันก่อตั้งศูนย์กลางรายงานเหตุการณ์โจรสลัดในเมืองกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซียในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1992 ต่อมาหลังจากนั้นในปี ค.ศ. 1996 องค์การอาเซียนได้เริ่มร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติและยอมรับให้มีการประชุมเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติครั้งแรกในปีถัดมา โดยระบุว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นปัญหาของภูมิภาคโดยปรากฏในคำแถลงเพิ่มเติมในปฏิญญาอาเซียนเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติและแถลงการณ์ร่วมของที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนต่ออาชญากรรมข้ามชาติในคำแถลงของนายกรัฐมนตรีสิงคโปร์ในการประชุมอาเซียนต่ออาชญากรรมข้ามชาติในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 กล่าวว่า "ไม่เพียงแต่โจรสลัดจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลและการค้าระหว่างประเทศ แต่ยังทำให้เกิดภัยคุกคามอย่างรุนแรงต่อสิ่งมีชีวิตในทะเลและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลในกรณีที่เกี่ยวข้องจากสาเหตุที่โดนโจมตี คณะทำงานอาเซียนเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านโจรสลัด โดยร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติ สำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศและองค์การทางทะเลระหว่างประเทศและการศึกษาเกี่ยวกับโจรสลัดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย การลาดตระเวนร่วมกัน การยกระดับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ และการสนับสนุนเงินทุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน"²⁶

เนื่องจากเหตุการณ์วันที่ 11 เดือนกันยายน ค.ศ. 2001 ที่ตีตเวิร์ลเทรตถูกเครื่องบินของผู้ก่อการร้ายชนทำให้ประชาคมโลกเริ่มต้นตัวต่อการก่อการร้ายรวมถึงอาเซียนด้วย โดยนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างการกระทำอันเป็นโจรสลัดกับการก่อการร้ายที่จะปฏิบัติการร่วมกันหรือการที่กลุ่มผู้ก่อการร้ายใช้ลักษณะการกระทำอันเป็นโจรสลัดในการหาเงินทุนสำหรับกลุ่มผู้ก่อการร้าย²⁷ ภัยคุกคามในรูปแบบดังกล่าวจะมีโอกาสเป็นไปได้หรือไม่นั้นแต่อย่างไรก็ตามได้สร้างความตื่นตัวแก่อาเซียนในประเด็นดังกล่าว

²⁵ Tamara Renee Shie, "Piracy, Armed Robbery and Terrorism at Sea: A Global and Regional Outlook," in Piracy, Maritime Terrorism and Securing the Malacca Straits, edGraham Gerard Ong-Webb.(Singapore: ISEAS Publishing, 2006), p.169-170.

²⁶ Ralf Emmers, "Comprehensive Security and Resilience in Southeast Asia: ASEAN's Approach to Terrorism and Sea Piracy," Singapore, 10 July 2007, p.17

²⁷ Adam J.Young and Mark J.Valencia, "Conflation of Piracy and Terrorism in Southeast Asia: Rectitude and Utility", Contemporary Southeast Asia 25,no.2 (2003): p.269-283.

โดยปรากฏในรูปของการปฏิบัติงานของอาเซียนในด้านอาชญากรรมข้ามชาติ โดยในปี ค.ศ. 2001 อาเซียนได้ก่อตั้งโครงการพิเศษในด้านอาชญากรรมข้ามชาติที่สำนักเลขาธิการอาเซียนในกรุงจกาทาร์เมืองหลวงของประเทศอินโดนีเซีย โดยในส่วนนี้ดูแลงานด้านอาชญากรรมข้ามชาติในประเด็นต่างๆดังนี้

1. การก่อการร้าย
2. การลักลอบขนสิ่งเสพติด
3. การลักลอบค้ามนุษย์
4. การกระทำอันเป็นโจรสลัด
5. การลักลอบค้าอาวุธ
6. การฟอกเงิน
7. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
8. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

โดยที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ที่จัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2002 ได้ตระหนักถึงปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัด และปัญหาดังกล่าวเป็นหน้าที่ของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้กำหนดแผนการดำเนินงานที่ครอบคลุมเพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติโดยต่อมาทำให้สำนักเลขาธิการอาเซียนกำหนดแผนการดำเนินงานดังนี้คือ

1. บัญญัติให้มีการรวบรวมกฎหมายของแต่ละประเทศและกฎข้อบังคับของประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ
2. จัดให้มีการรวบรวมการศึกษาแนวความคิดเพื่อยุติปัญหาและการดำเนินงานของโจรสลัด
3. คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการพัฒนาการจัดการทางกฎหมายระดับทวิภาคี และระดับพหุภาคีเพื่อสนับสนุนการจับกุม การสืบสวน การไล่ตามติดพัน การดำเนินกระบวนการวิธี

พิจารณาคดี การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การแลกเปลี่ยนพยานบุคคลและพยานหลักฐาน และกระบวนการลงโทษ เพื่อยกระดับความร่วมมือทางกฎหมายและการให้ความช่วยเหลือทางด้านการบริหารระหว่างสมาชิกอาเซียน

4. ยกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

ในแผนการดำเนินงานนั้นได้คำนึงถึงกรอบความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน และจากแผนการดำเนินงานดังกล่าวได้ถูกนำไปใช้ในการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกต่อความร่วมมือเพื่อต่อต้านการกระทำอันเป็นโจรสลัดและภัยคุกคามอื่นๆต่อความมั่นคง²⁸ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ได้วางกรอบให้สมาชิกของที่ประชุมดำเนินการให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ดังนี้คือ

(1) สนับสนุนความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคีระหว่างภาคีสมาชิกการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อต่อสู้กับการกระทำอันเป็นโจรสลัดรวมถึงสัญญาณระหว่างเอกชนกับเอกชนที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการดำเนินการต่อสู้กับโจรสลัด บนพื้นฐานของความมั่นคงทางอาณาเขต อานาจอธิปไตย สิทธิอธิปไตย และเขตอำนาจ โดยสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมโดยอิสระและข้อตกลงที่อยู่บนพื้นฐานของอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เหมาะสมโดยเฉพาะ

(2) สนับสนุนความสามารถของภาคีที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารภายในประเทศและระหว่างประเทศซึ่งเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญในการต่อสู้กับโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

(3) สนับสนุนประเทศสมาชิกที่เป็นประเทศอุตสาหกรรมทางการเดินเรือขนาดใหญ่และประชาคมการเดินเรือ เพื่อรายงานเหตุการณ์ต่างๆไปยังรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบที่เกี่ยวข้องและฝ่ายบริหารของรัฐเจ้าของธงเรือที่รับผิดชอบโดยเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมที่ถูกกำหนดไว้ในเจตหมายเวียนของคณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเลขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศที่

²⁸ ARF Statement on Cooperation against Piracy and Other Threats to Security 17 June 2003.

623²⁹ ในกรณีของสมาชิกองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ เรือจะต้องรายงานไปยังศูนย์ของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ ในเมืองกัวลาลัมเปอร์

นอกจากนี้ที่ประชุมระหว่างสมัยประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อสนับสนุนมาตรการสร้างความเชื่อมั่น³⁰ ได้กล่าวถึงที่ประชุมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในการตรวจตราในระดับทวิภาคี และการประสานการทำงานกับองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศและสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ รวมถึงศูนย์รายงานโจรสลัดในกัวลาลัมเปอร์ โดยที่ประชุมสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกของที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทำงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรเหล่านั้นเพื่อยกระดับในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการรวบรวมสถิติที่เกิดขึ้น³¹

นอกจากนี้ในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียได้กำหนดหน้าที่ของรัฐภาคีในการให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลและกับรัฐภาคีอื่น ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

จากผลความตกลงดังกล่าวก่อให้เกิดศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่ปฏิบัติงานภายใต้ความตกลงนี้โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารเปิดทำการเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน ค.ศ. 2006 ดำเนินการหลังจากที่ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียมีผลบังคับ 3 เดือน ศูนย์ดังกล่าวเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการ

²⁹ Guidance to ship owners and ship operators, shipmasters and crews on preventing and suppressing acts of piracy and armed robbery against ships (MSC/Circ 623/Rev.1) Adopted on 16 June 1999.

³⁰ Co-Chairmen's Summary Report of the Meetings of the ARF Inter-Sessional Support Group on Confidence Building Measures Bandar Seri Begawan, 4-6 November 1997 and Sydney, 4-6 March 1998.

³¹ Co-Chairmen's Summary Report of the ARF Experts' Group Meeting (EGM) on Transnational Crime Seoul, 30-31 October 2000 and Kuala Lumpur, 16-17 April 2001.

สร้างความสามารถและการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง 14 ประเทศ ภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย³²

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารมีสำนักงานเลขาธิการเต็มเวลารับผิดชอบการปฏิบัติงานทุกวัน ร่วมกับตัวแทนจากประเทศสมาชิกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย โดยกิจกรรมหลักคือ

1. ประสานกันติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศสมาชิก
2. จัดการตอบโต้ที่เหมาะสมโดยประเทศสมาชิกต่อการโจมตีที่เกิดขึ้น
3. บันทึกและวิเคราะห์สถิติของการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือในภูมิภาค
4. สนับสนุนในการพัฒนาขีดความสามารถในการต่อสู้กับโจรสลัดของประเทศสมาชิก

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียใช้ระบบเครือข่ายข้อมูลที่ปลอดภัยและเป็นระบบโครงข่ายพื้นฐานรองรับเวทีสำหรับความร่วมมือระหว่างรัฐบาลเพื่อการจัดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เชื่อมต่อเครือข่ายที่กว้างขวาง ระบบนี้จะเผยแพร่ แลกเปลี่ยนและวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการโต้ตอบกันในเรื่องเหตุการณ์โจรสลัด ทำให้สามารถพัฒนามาตรการป้องกันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยที่ ศูนย์ดังกล่าวเป็นองค์กรอิสระ ตั้งอยู่ในประเทศสิงคโปร์³³

ประเทศสมาชิกทั้ง 16 ประเทศจะได้รับประโยชน์อย่างมากจากเครือข่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่อำนวยความสะดวกโดยศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย

³² MOTivate, December 2006.

³³ Rebecca Chiew, Nautilus, issue 3Q2006, Maritime buzz in Singapore, Corporate Newsletter of the Maritime and port authority of Singapore, MPA Maritime and port authority of Singapore.p.4.

เมื่อเรือที่เป็นเหยื่อแล่นอยู่ในเขตของ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในน่านน้ำของประเทศใน ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ซึ่งแต่ละประเทศจะสามารถติดต่อโดยตรงอย่างรวดเร็วกับศูนย์สื่อสารและสามารถจัดหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าจัดการกับปัญหาดังกล่าว ขณะที่เรือแล่นอยู่ในน่านน้ำระหว่างประเทศภายในบริเวณหรือใกล้กับอาณาเขตของ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย สามารถส่งข้อมูลอย่างรวดเร็วไปยังประเทศต่างๆใน ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ประโยชน์คือศูนย์กลางที่เกี่ยวข้องสามารถกำหนดว่าทรัพย์สินหรือบุคคลจะอยู่ที่ใดซึ่งจะใกล้กับบริเวณที่เกิดเหตุ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจะทำให้สะดวกและง่ายในการที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลกันต่อไปในอนาคต

การปฏิบัติของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในช่วง 11 เดือนแรกของปี ค.ศ. 2007 มีเหตุการณ์เกิดขึ้น 4 ครั้งในกรณีที่ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียสามารถนำมาตราที่จำเป็นเช่นส่งหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างรวดเร็วไปยังเรือที่ถูกร้องขอแจ้งเตือนหน่วยงานที่บังคับใช้ทางกฎหมาย และท้ายที่สุดคือรายงานเหตุการณ์ไปยังศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียและศูนย์ข่าวสารอื่นๆ ในกรณีนี้รายงานจะถูกส่งโดยศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารโดยทั่วไปจะได้รับรายงานหลังจากที่มีการโจมตีแล้วกรณีเช่นการจี้หรือการลักพา นี้คือบทบาทที่สอดคล้องกันของศูนย์กลางและศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียในขณะที่ศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารไม่มีอำนาจในการช่วยเหลือปฏิบัติการทางทหารต่อเรือที่เป็นเหยื่อ อย่างไรก็ตามยังเป็นศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเมื่อได้รับการแจ้งเตือน ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารมีหน้าที่แจ้งไปยังศูนย์อื่นๆที่อยู่ใกล้ภายหลังเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จากข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียได้กำหนดหน้าที่ต่อประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องก่อตั้งจุดศูนย์รวมเพื่อเป็นจุดในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของ

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ศูนย์แต่ละแห่งมีหน้าที่

1. จัดการกับเหตุการณ์โจรสลัดและการปล้นเรือภายในทะเลอาณาเขต
2. ปฏิบัติการเป็นศูนย์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของประเทศที่เป็นภาคีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย³⁴
3. สนับสนุนส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายในการสืบสวนสอบสวนของประเทศตนเอง
4. ร่วมกันตรวจตราและบังคับใช้สำหรับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือกับศูนย์กลางรายงานข่าวสารของประเทศเพื่อนบ้าน

ในกรณีช่องแคบมะละกามีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารโดยรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบแต่ละรัฐมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กล่าวคือ ประเทศสิงคโปร์มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลจากความข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ประเทศมาเลเซียนั้นมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ และสำหรับประเทศอินโดนีเซียได้ก่อตั้งศูนย์บัญชาการทางทะเลพัสโกดัล (Puskodal) ในเมืองบาแตม (Batam) และเมืองเบลาวัน (Belawan) และรายงานไปยังองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ การดำเนินงานของศูนย์ดังกล่าวเป็นการดำเนินงานของกองทัพในลักษณะเป็นการส่วนตัว โดยศูนย์ดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการเป็นสากลจึงส่งผลให้เกิดความยากลำบากต่อการติดต่อสื่อสารกับเรือที่สัญจรผ่านช่องแคบนี้

ศูนย์พัสโกดัลในทั้ง 2 เมืองมีหน้าที่ในการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ และส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างระมัดระวังและปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานทางทะเลของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยใช้ระบบ C4I คือการควบคุม ยับยั้ง ติดต่อสื่อสาร คอมพิวเตอร์ และข้อมูลข่าวสาร (Command, Control, Communication, Computer and

³⁴ ข้อ 8 ของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย

Information) โดยอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจะถูกรายงานไปยังสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศในประเทศมาเลเซียและเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าของสิงคโปร์ ซึ่งแต่ละองค์กรมีหน่วยงานทางทหาร

แต่เรือสินค้าที่สัญจรผ่านช่องแคบมะละกามักรู้จักศูนย์ข่าวสารของสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศในกรุงกัวลาลัมเปอร์และกรมเจ้าท่าของสิงคโปร์มากกว่า เพราะเหตุว่าระบบ C4I ที่อินโดนีเซียใช้กับประชาคมโลกที่ใช้ช่องแคบมะละกาเห็นว่าเป็นระบบที่ไม่มีประสิทธิภาพมากนักจึงทำให้ศูนย์พัลโกดัลไม่ได้รับความใส่ใจที่จะให้ความร่วมมือของผู้ที่ใช้ช่องแคบ เพื่อขจัดอุปสรรคดังกล่าวอินโดนีเซียจึงได้พัฒนาไปสู่ระบบ C4ISR คือ ควบคุม ยับยั้ง ติดตามสื่อสาร คอมพิวเตอร์ ความสามารถเข้าถึง การตรวจตรา และการลาดตระเวน (Command, Control, Communication, Computer, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance) ซึ่งระบบนี้จะช่วยทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นจะสามารถพบและแก้ไขได้อย่างรวดเร็วขึ้นและเพื่อความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัยและการป้องกันโจรสลัดและโจรปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกา ประเทศอินโดนีเซียได้เปิดสายด่วน³⁵ ให้ประเทศในเอเชียแปซิฟิกและที่ประชุมกองทัพเรือแปซิฟิกตะวันตกให้ติดต่อได้โดยตรง โดยบางแห่งสามารถติดต่อได้ตลอดเวลา

³⁵ Indonesian Navy, Command and Control Centre

Cilangkap-Jakarta Timur

Phone: 62(021)8723270, Fax:62(021)8711769

Indonesian Navy, Western Fleet Command and Control Centre

J1. Gunung Sahari No. 67-Jakarta Pusat.

Phone: 62(021)4241155, Fax:62(021)4269848

Indonesian Navy, Western Fleet Sea Security Task Force

J1. Putri Selaka-Batam Center.

Pulau Batam, Indonesia

Phone/Fax: 62(0778)332652

Email: guskamlabar_nial@yahoo.com

Marine Band Freq: FM CH-16

Indonesian Navy, Eastern Fleet Sea Security Task Force

J1. Sorindo-Kompleks TNI AL, Biak, Indonesia

Phone:62(0981)26222; Fax62(0981)27041

Marine Band Freq: FM CH-16,CH-10

ในกรอบความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เป็นความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา โดยต้องอาศัยผู้ร่วมดำเนินการหลายฝ่ายทั้งศูนย์ที่มีหน้าที่ในการรับรายงานเหตุการณ์เรือ และหน่วยงานของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาโดยสามารถพิจารณาถึงหน้าที่ของแต่ละฝ่ายดังนี้คือ

(1) ศูนย์รับแจ้งข้อมูล, ข่าวสารมีหน้าที่ในการรับรายงานเหตุการณ์การกระทำผิดที่เกิดขึ้น และเมื่อได้รับรายงานเหตุการณ์แล้ว ศูนย์มีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งเตือนเรือที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงให้เพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือ นอกจากนี้ศูนย์ยังมีหน้าที่แจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบที่มีหน้าที่รับผิดชอบทราบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเรือที่ตกเป็นเหยื่อต่อไป

(2) เรือมีหน้าที่ในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารในทันทีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นทั้งเหตุการณ์ที่คนพบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยต้องระบุรายละเอียดต่างๆให้ชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือและเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

(3) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดเหตุ เมื่อได้รับแจ้งจากศูนย์ข้อมูลข่าวสารแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการให้การช่วยเหลือเรือที่ตกเป็นเหยื่อโดยทันที หรือกรณีที่พบผู้กระทำผิด เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการติดตามจับกุมเรือดังกล่าว

Indonesian Navy, Main Naval base I /Belawan

J1. Serma Hanafih, Belawan-North Sumatera

Phone/Fax:62(061)6941000

Marine Band Freq: FM CH-16,CH-12

Indonesian Navy, Batam Command and Control Centre

Pulau Batam-Indonesia

Phone/Fax:62(0778)413498

Email: puskodalbatam@yahoo.com

Marine Band Freq: FM CH-16,CH-73,CH-10

เห็นได้ว่าความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจะมีประสิทธิภาพหากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง เห็นได้จากกรณีเรือ Alondra Rainbow เรือของชาวญี่ปุ่นโดยเรือมีสัญชาติปานามา ที่ถูกโจมตีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม ค.ศ. 1999 โดยถูกโจมตีขณะแล่นออกจากท่าเรือ Sumatran ของเมือง Kuala Tanjung ซึ่งบรรทุก่อนอะลูมิเนียม โดยเรือดังกล่าวมุ่งหน้าไปยังประเทศญี่ปุ่น หลังจากที่เรือออกจากท่าได้ประมาณสามชั่วโมง เรือลำดังกล่าวถูกโจมตีโดยเรือเร็วและโจรสลัดพร้อมอาวุธได้บุกยึดเรือได้ โดยปล่อยลูกเรือญี่ปุ่น 2 คน กับลูกเรือชาวฟิลิปปินส์อีก 15 คน ลงแพยางไป และได้รับการช่วยเหลือในเวลาต่อมาจากเรือประมงชาวไทย จากเหตุการณ์นี้หน่วยยามฝั่งของอินเดียนได้รับการแจ้งเตือนถึงการโจมตีเรือ Alondra Rainbow จากศูนย์รายงานเหตุการณ์โจรสลัดที่ตั้งอยู่ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1999 เจ้าหน้าที่ยามฝั่งอินเดียนจึงสืบสวนสอบสวนเรือที่เพิ่งทาสีใหม่ที่ชื่อว่า Mega Rama ที่จดทะเบียนสัญชาติ Belize จนทราบว่าเรือดังกล่าวเป็นเรือที่ถูกขโมยมาจึงได้ทำการจับกุมลูกเรือที่เป็นผู้ขโมยเรือมา³⁶ เห็นได้ว่าความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในความร่วมมือระดับต่างๆ ตั้งแต่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ สำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยใช้อาวุธในเอเชีย ที่ส่งผลให้เกิดศูนย์รายงานเหตุการณ์โจรสลัดที่ครอบคลุมในบริเวณช่องแคบมะละกา ทั้งในประเทศมาเลเซียที่มีศูนย์รายงานเหตุการณ์โจรสลัดที่จัดขึ้นโดยสำนักงานกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ ประเทศสิงคโปร์ที่มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นผลมาจากความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย และประเทศอินโดนีเซียได้ก่อตั้งศูนย์บัญชาการทางทะเลพัสโกดาล (Puskodal) ในเมืองบาตัม (Batam) และเมืองเบลาวัน (Belawan) ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้วย จึงเห็นได้หากเกิดการกระทำผิดขึ้นในบริเวณใดบริเวณหนึ่งในช่องแคบมะละกา เรือที่ตกเป็นเหยื่อสามารถแจ้งแก่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่ใกล้ที่สุด เพื่อศูนย์ทำหน้าที่ในการส่งข้อมูลไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบเข้าให้การช่วยเหลือเรือได้อย่างทันท่วงที ทั้งอาจสามารถติดตามจับกุมเรือที่กระทำผิดได้ นอกจากนี้การให้ความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารยังเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือหน่วยงานสนใน เพื่อนำข้อมูลการเกิดการกระทำผิดไปศึกษาเพื่อหาแนวทางป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดได้อีก จึงเห็นได้ว่าการร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

³⁶ Guy Wilson-Robert, "Piracy in Southeast Asia," CSS Strategic Briefing Papers, Volume 3:part2:June 2000. p.2.

ข่าวสารนี้สามารถใช้ในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกาได้

4.2.2 การปฏิบัติการทางทหาร

การปฏิบัติการทางทหารร่วมกันนี้เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งทางกองทัพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆที่รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยภายในช่องแคบมะละกา โดยการปฏิบัติงานร่วมกันนี้ประกอบด้วย การลาดตระเวนร่วมกันเพื่อตรวจตราบริเวณช่องแคบมะละกาทั้งทางทะเลและทางอากาศช่วยในการลดโอกาสที่เหมาะสมแก่เรือที่จะกระทำผิดทั้งในกรณีที่มีการโจมตีเกิดขึ้นแล้วเมื่อเจ้าหน้าที่ประสมเหตุสามารถให้ความช่วยเหลือรวมถึงการไล่ตามจับกุมเรือที่กระทำผิด

ในความร่วมมือในกรอบนี้องค์ทางทะเลระหว่างประเทศได้วางแนวทางการดำเนินการโดยปรากฏในข้อเสนอนี้ของรัฐบาลเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ³⁷ โดยได้วางกรอบการพัฒนาความร่วมมือระดับภูมิภาคในอนาคต โดยข้อตกลงระดับภูมิภาคจะสนับสนุนการร่วมกันได้ตอบในทางยุทธวิธี ในระดับการปฏิบัติการทางทหารโดยข้อตกลงที่กำหนดว่าข้อมูลต่างๆจะเผยแพร่อย่างไร สถาปนาการบังคับบัญชาร่วมกันและวิธีการควบคุม รับรองให้มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันและสิทธิในการเข้าไปและการไล่ตามติดพัน ในประเด็นทางด้านความปลอดภัยทางทะเลคือ สถาปนาการฝึกพิเศษร่วมกันและการแลกเปลี่ยนทัศนคติระหว่างผู้ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนและสถาปนาการฝึกร่วมกันทางยุทธวิธีและการปฏิบัติการทางทหาร และข้อตกลงต่างๆที่มีอยู่ทั้งในระดับทวิภาคีหรือระดับภูมิภาคต้องมีการทบทวนเพื่ออนุญาตให้มีการขยายขอบเขตการเข้าไปและการไล่ตามติดพันในทะเลอาณาเขตของรัฐซึ่งข้อตกลงนี้จะทำให้ระเบียบปฏิบัติการทางทหาร เหมาะสมซึ่งจะรับประกันการยอมรับของการอนุญาตให้ขยายการไล่ตามติดพันเข้าไปในเขตอำนาจของประเทศอื่นซึ่งจะได้รับข้อความเตือนจากเรือที่ไล่ตาม³⁸

³⁷ Recommendations to Governments for preventing and suppressing piracy and armed robbery against ship (MSC/Circ.622/Rev.1) Adopted on 16 June 1999.

³⁸ Art.21(3)(ดูภาคผนวก ค)

ทั้งยังได้กำหนดหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากโจรสลัดและโจรปล้นเรือ คือรัฐซึ่งติดต่อกับน่านน้ำชายฝั่งที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโจรสลัดและโจรปล้นเรือจะพัฒนาการลาดตระเวนร่วมโดยทั้งทางเรือและอากาศยาน³⁹

นอกจากองค์การทางทะเลระหว่างประเทศแล้วอาเซียนได้กล่าวถึงการตรวจตราในที่ประชุมระหว่างสมัยประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อสนับสนุนมาตรการสร้างความเชื่อมั่น⁴⁰ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อสู้กับโจรสลัดและการกระทำผิดอื่น ๆ เช่น การลักลอบขนสินค้าผิดกฎหมาย การลักลอบทำประมง และการก่อให้เกิดมลภาวะโดยผิดกฎหมาย การตรวจตราในระดับทวิภาคี และการจัดให้มีการตรวจตราที่ร่วมมือกันและประสานกันในบริบทเรื่องการประมงผิดกฎหมาย ส่วนในประเด็นเรื่องความร่วมมือทางทะเลได้มีการแนะนำให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันในระหว่างกองทัพเรือ⁴¹

ในการศึกษารูปแบบในความร่วมมือด้านการปฏิบัติการทางทหารภายในช่องแคบมะละกาปรากฏรูปแบบของการลาดตระเวนร่วมกันทั้งทางทะเลและทางอากาศ ดังนี้คือ

4.2.2.1 การลาดตระเวนทางทะเล

การลาดตระเวนทางทะเลนี้เกิดจากความร่วมมือในหลายระดับตั้งแต่ระดับพหุภาคีที่เกิดจากความร่วมมือกันของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม และในระดับทวิภาคีที่เกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบด้วยกัน โดยปรากฏการลาดตระเวนร่วมกันในบริเวณช่องแคบมะละกาดังนี้คือ

(1) การลาดตระเวนร่วมกันมาซินโด (MALSINDO)

รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสามพัฒนาความร่วมมือ ในการร่วมกันปฏิบัติการการลาดตระเวนร่วมกันในช่องแคบมะละกาซึ่งเดิมก่อนนี้ทั้ง 3 ประเทศเคยร่วมกันลาดตระเวนร่วมกัน

³⁹ Art. 25 (ดูภาคผนวก ค)

⁴⁰ Co-Chairmen's Summary Report of the Meetings of the ARF Inter-Sessional Support Group on Confidence Building Measures Bandar Seri Begawan, 4-6 November 1997 and Sydney, 4-6 March 1998.

⁴¹ Ibid.

มาก่อนโดยเป็นการปฏิบัติเพียง 4 ครั้งต่อปี แต่การลาดตระเวนดังกล่าวยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเห็นได้จากเมื่อปี ค.ศ. 1995 มีการประเมินการจัดเก็บเบี้ยประกันของบริษัทประกันภัยที่มีการเริ่มจัดเก็บเบี้ยประกันความเสี่ยงภัยต่อสงครามสำหรับเรือที่จะเข้ามาใช้ท่าเรือบางแห่งในประเทศอินโดนีเซีย⁴² แต่การร่วมกันลาดตระเวนมาซินโด(MALSINDO)นี้เป็นการลาดตระเวนตลอดทั้งปีด้วยเรือที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะจำนวน 17 ลำจากรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 โดยปฏิบัติการร่วมกันลาดตระเวนมาซินโดในช่องแคบมะละกาเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 2004⁴³ ด้วยความพร้อมที่มีมากกว่าครั้งก่อนรวมถึงความร่วมมือของกองทัพเรืออินโดนีเซียกับกองทัพเรือของอีก 2 ประเทศที่มีลักษณะที่เป็นทางการมากขึ้น มีการติดต่อกันโดยตรงผ่านทางศูนย์ปฏิบัติการทางทหารเรือในบาตัม(Batam) ของประเทศอินโดนีเซีย ลูมุต(Lumut) ประเทศมาเลเซียและชางจี(Changi) ประเทศสิงคโปร์ โดยเรือสินค้าสามารถที่จะใช้วิหุคคลื่นความถี่เดียวกับทหารเรือในการร้องขอความช่วยเหลือได้โดยตรง⁴⁴ และสามารถติดต่อกันได้ตลอด 24 ชั่วโมง

สำหรับประสิทธิภาพของการลาดตระเวนร่วมมาซินโดเพื่อควบคุมปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลาดตระเวนนี้ต้องลาดตระเวนอยู่ในอาณาเขตของตน จึงทำให้ไม่สามารถข้ามเข้าไปในอาณาเขตของประเทศอื่นได้ขณะที่มีการไล่ตามติดพันผู้กระทำความผิด⁴⁵ และในความร่วมมือนี้สำหรับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์นั้นมีความจริงจังต่อการลาดตระเวนร่วมนี้มากกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลาดตระเวนนี้อย่างประเทศอินโดนีเซีย เห็นได้จากสถิติการเกิดปัญหาการปล้นเรือส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบริเวณน่านน้ำของอินโดนีเซีย ความสามารถของหน่วยงาน

⁴² Dana Dillon and Lucia Selvaggi, "Stopping an Al Qaeda Attack in the Malacca Straits," Wall Street Journal, (28 January 2004).

⁴³ "Government to sign coordinated patrol agreement on Malacca Strait security," Tempo Interactive, 16 July 2004.

⁴⁴ Joshua Ho, "Maritime Counter-Terrorism: A Singapore Perspective," Institute of Defence and Strategic Studies, Nanyang Technological University, Singapore. p.6

⁴⁵ "Malaysia, Indonesia Rule out Joint Patrols in Malacca Straits," Channel NewsAsia, (1 July 2004).

ทางทะเลของจากรัฐตามีน้อยเนื่องจากขาดแคลนทุนทรัพย์และอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างมาก⁴⁶ในการดำเนินการรักษาความปลอดภัยทางทะเล ดังนั้นหากเป็นไปได้ประเทศอินโดนีเซียควรที่จะอนุญาตให้เรือประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์เข้าไปช่วยลาดตระเวนในน่านน้ำอินโดนีเซีย

แต่เนื่องด้วยเรื่องอำนาจอธิปไตยมีความอ่อนไหวกับรัฐประชิดช่องแคบทั้ง 3 ประเทศ จึงทำให้ไม่มีการที่จะเรียกการให้การลาดตระเวนร่วมดังกล่าวเป็นการลาดตระเวนร่วมแบบที่สามารถเข้าไปลาดตระเวนในน่านน้ำของประเทศอื่น (Joint patrols) ให้เป็นผลสำเร็จ การลาดตระเวนร่วมมาซิโนนี้ไม่ประสบความสำเร็จมากนั้นในแง่ของการลดปริมาณปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือในช่องแคบมะละกาแต่เป็นประโยชน์ในแง่ของการป้องกันการแทรกแซงของต่างประเทศที่จะเข้ามารักษาความมั่นคงในช่องแคบนี้ การริเริ่มมาซิโนยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียในประชาคมโลก เห็นว่า ประเทศทั้งสองตระหนักถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในช่องแคบมะละกาอย่างจริงจังและเป็นการยับยั้งการแทรกแซงของกองทัพต่างชาติในช่องแคบนี้⁴⁷

นอกจากนี้รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 ได้ประชุมร่วมกันที่เกาะบาแตมที่ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าช่องแคบมะละกาของประเทศอินโดนีเซียเมื่อวันที่ 1-2 กันยายน ค.ศ. 2005 เพื่อปรึกษาหารือทางด้านความปลอดภัยในการเดินเรือและความมั่นคงในช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์⁴⁸ โดยผลของการประชุมทำให้เกิดคำแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีที่บาแตม รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของประเทศทั้ง 3 ยืนยันถึงอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบที่มีเหนือช่องแคบมะละกาและยังกล่าวอีกว่า ความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือและความมั่นคงทางทะเลเป็นพันธกิจของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ โดยมีความยินดีที่จะรับความสนับสนุนจากรัฐผู้ใช้ช่องแคบ หน่วยงานระหว่าง

⁴⁶ "Concerns over Straits of Malacca," The Jakarta Post, Editorial (9 June 2004); "International maritime experts cheer joint patrols in Malacca Straits", Channel NewsAsia, 29 June 2004.

⁴⁷ J.N. Mak, "Unilateralism and Regionalism: Working Together and Alone in the Malacca Straits," in Piracy, Maritime Terrorism and Securing the Malacca Straits, ed. Gerard Ong-Webb (Singapore: ISEAS Publishing, 2006), pp. 155-156.

⁴⁸ Indonesia, Malaysia, Singapore jointly patrol the Malacca Straits, INDONESIA NEWS, 8 August 2005.

ประเทศที่เกี่ยวข้องและประชาคมเรือเดินทะเลในขอบเขตของ การสร้างศักยภาพ การฝึกอบรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี และความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รัฐมนตรีของทั้ง 3 ประเทศเห็นชอบให้มีการก่อตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค 3 ฝ่าย (Tripartite Technical Expert Group) ในเรื่องความมั่นคงทางทะเลเพื่อให้ทำให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค 3 ฝ่ายในการรักษาความปลอดภัยในการเดินเรือและคณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนให้มีความสมบูรณ์ นอกจากนี้รัฐมนตรียังกล่าวถึงการตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อตกลงความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียในประเศสิงคโปร์และแสดงถึงการเตรียมตัวที่จะร่วมมือกับศูนย์ดังกล่าว

เมื่อวันที่ 7-8 กันยายน ค.ศ. 2005 รัฐบาลอินโดนีเซียได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมจาการ์ตาเรื่องช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ โดยเป็นการยกระดับความปลอดภัยความมั่นคงและการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศทางทะเลและดำเนินการในการร่วมมือกับรัฐบาลของมาเลเซียและสิงคโปร์ การประชุมประกอบด้วยสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศทางทะเล 34 ประเทศ รวมถึงผู้สังเกตการณ์จากองค์กรของรัฐและที่มิใช่ของรัฐ ผลจากการประชุมมีการได้รับแถลงการณ์จาการ์ตาเรื่องการยกระดับความปลอดภัยความมั่นคงและการรักษาสิ่งแวดล้อมในช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์

แถลงการณ์จาการ์ตาสนับสนุนแถลงการณ์บาแตมที่มาจากรัฐประชิดช่องแคบทั้ง 3 ประเทศถึงผลดีของการลาดตระเวนร่วมกันทางทะเลระหว่างกองกำลังความมั่นคงของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 และการเคารพอย่างเต็มที่ต่ออธิปไตย สิทธิอธิปไตย เขตอำนาจรัฐและบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ โดยหลักการของการไม่แทรกแซงกิจการภายในโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

(2) การลาดตระเวนร่วมอินโด-จีน (Indo-Sin Coordinated Patrol: ISCP)

เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบสองประเทศคือระหว่างประเทศอินโดนีเซียกับประเทศสิงคโปร์ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศสิงคโปร์คือกองทัพเรือสิงคโปร์และตำรวจยามฝั่งปฏิบัติการลาดตระเวนร่วมกับกองทัพเรืออินโดนีเซีย โดยวัตถุประสงค์ของการลาดตระเวนนี้เพื่อป้องกันการปล้นเรือในช่องแคบสิงคโปร์โดยเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1992

การลาดตระเวนร่วมกันระหว่างประเทศอินโดนีเซียและสิงคโปร์มีลักษณะงานเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างสองประเทศโดยสามารถติดต่อสื่อสารกันโดยตรงและภายใต้การลาดตระเวนร่วม อินโด-จีน ทั้งสองประเทศสามารถดำเนินการข้ามเขตได้ โดยระยะเวลาการลาดตระเวนร่วมนั้นเกิดขึ้นตลอดทั้งปีโดยแต่ละครั้งใช้เวลา 3 เดือน⁴⁹

ภายใต้การลาดตระเวนร่วม อินโด-จีน กองทัพเรือสิงคโปร์และกองทัพเรืออินโดนีเซียร่วมกันดำเนินโครงการภาพการขนส่งทางทะเล (Surface Picture) หรือ SURPIC ในตำบลบาตัม (Batam) อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม ค.ศ. 2005 ซึ่งเป็นระบบการตรวจตราทางทะเลที่อนุญาตให้กองทัพเรือสิงคโปร์และอินโดนีเซียแลกเปลี่ยนสภาพการณ์ของช่องแคบสิงคโปร์ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างสูงที่ทำให้กองทัพเรือของทั้งสองประเทศในการเฝ้าระวังการจราจรทางน้ำโดยนำเอาระบบตรวจตราเรดาร์มาใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการจัดเรือลาดตระเวนในช่องแคบให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โครงการนี้เป็นก้าวสำคัญในการยกระดับความมั่นคงและความปลอดภัยของการเดินเรือในช่องแคบสิงคโปร์ ทำให้เกิดความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดระหว่างกองทัพเรือสิงคโปร์และกองทัพเรืออินโดนีเซียภายใต้ขอบเขตของการลาดตระเวนร่วม อินโด-จีน และการเป็นการยกระดับการทำงานร่วมกันของกองทัพเรือทั้งสองประเทศเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้

นอกจากพันธกิจทางด้านรักษาความมั่นคงปลอดภัยแล้ว กองทัพเรือของทั้ง 2 ประเทศยังปฏิบัติภารกิจทางสังคมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในเกาะ Riau โดยมีชื่อว่า Indo-Sin Bhakti Social (ISBS) โดยการดำเนินงานโครงการนี้เป็นการให้การศึกษาด้านสุขภาพ บริการทางการแพทย์ และบริการทางด้านทันตกรรมต่อประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังบริจาคอุปกรณ์เครื่องเขียน หนังสือแบบเรียน และอุปกรณ์กีฬาแก่ชุมชน หมู่บ้าน และโรงเรียน

⁴⁹ MAJ Victor Huang, "Building Maritime Security in Southeast Asia-Outsiders Not Welcome?," POINTER 33, no.3(2007), p.37.

(3) การลาดตระเวนร่วมมาลินโด (Optima Malindo)

การประสานการลาดตระเวนทางเรือระหว่างประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียซึ่งการประสานการร่วมมือดังกล่าวทำให้สถิติการเกิดการโจมตีของโจรสลัดในช่องแคบมะละกาดลดลง การลาดตระเวนดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อแก้ข้อกล่าวหาที่อังกฤษระบุว่าช่องแคบมะละกาเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อสงคราม รวมทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงการเข้ามามีบทบาทของกองกำลังต่างชาติด้วย ซึ่งดำเนินการร่วมกันของสถาบันทางทะเลเช่นศาลกากรและตำรวจน้ำจากทั้ง 2 ประเทศโดยทำการลาดตระเวนปีละ 4 ครั้งโดยแต่ละครั้งใช้ระยะเวลา 17 วัน ซึ่งการลาดตระเวนนี้ใช้เรือจำนวน 2 ลำและหน่วยงานทางอากาศจากทั้ง 2 ประเทศ⁵⁰

ในทางปฏิบัติของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบแต่ละรัฐได้มีการปฏิบัติการทางทหาร ดังนี้คือ

(1) ประเทศอินโดนีเซีย

ได้มีการปฏิบัติงานร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับทวิภาคีคือ

1. การลาดตระเวนร่วมกับประเทศมาเลเซีย เรียกว่าการลาดตระเวน มาลินโด (MALINDO Corpat) โดยปฏิบัติงานปีละ 4 ครั้ง

2. การปฏิบัติการลาดตระเวนร่วมกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆทางทะเลเช่น ศาลกากร ตำรวจของประเทศมาเลเซีย โดยปฏิบัติงานปีละ 4 ครั้ง

3. การลาดตระเวนร่วมกับประเทศสิงคโปร์ (INDOSIN Corpat) โดยปฏิบัติงานปีละ 4 ครั้ง

นอกจากนี้ยังได้ให้ความร่วมมือในระดับไตรภาคี โดยเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 2004 ได้ก่อตั้งการลาดตระเวนร่วมกันระหว่างประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซียและสิงคโปร์ (MASINDO Corpat) โดยการลาดตระเวนดังกล่าวนี้ดีกว่าการลาดตระเวนก่อนๆที่เคยมีมาก่อนนี้ หลังจากที่ได้มีการประชุมระหว่าง 3 ประเทศ ซึ่งการลาดตระเวนร่วมดังกล่าวเป็นการลาดตระเวน

⁵⁰ Sumathy Permal, "Indonesia's effort in combating piracy and armed robbery in the straits of Malacca," Maritime Institute of Malaysia, May 2004, p.2

ร่วมที่ลาดตระเวนอยู่ภายในอริปไตยของตนเท่านั้นโดยจะติดต่อกับผู้ลาดตระเวนในพื้นที่อื่นๆ ในกิจกรรมที่อยู่ในเขตอำนาจของตนเท่านั้น มิใช่การร่วมกันลาดตระเวน โดยที่การร่วมกันลาดตระเวน (Joint patrol) หมายถึงการมีเพียงหนึ่งอำนาจสั่งการและมีหนึ่งกองพลากิจการทางทหาร ซึ่งการลาดตระเวนร่วมกันนี้ช่วยสร้างความมั่นใจแก่เรือต่างชาติที่ใช้ช่องแคบนี้สัญจรว่าเป็นเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่มีความปลอดภัย โดยการลาดตระเวนนี้มีประโยชน์มากเนื่องจากปริมาณการปล้นเรือในช่องแคบมะละกามีปริมาณที่ลดลง โดยการลาดตระเวนนี้จะถูกประเมินการดำเนินงานลาดตระเวนทุกๆ 3 เดือน

ความพยายามของอินโดนีเซียในการยกระดับความมั่นคงในช่องแคบมะละกา โดยการดำเนินงานโครงการ SURPIC ซึ่งเป็นระบบการตรวจตราทางทะเล โดยระบบนี้เป็นการอนุญาตให้หน่วยงานทางความมั่นคงของกองทัพเรือมาเลเซียและอินโดนีเซียในการแลกเปลี่ยนสภาพทั่วไปทางทะเลของช่องแคบมะละกาในลักษณะที่ทันสมัย ทำให้กองทัพเรือของทั้ง 2 ประเทศสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันและร่วมกัน ทำให้การลาดตระเวนทางทะเลในบริเวณของตนมีประสิทธิภาพมากขึ้น⁵¹

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 อินโดนีเซียได้ใช้มาตรการอย่างรุนแรงต่อโจรสลัด โดยขยายการปฏิบัติงานของตำรวจในการป้องกันและจับกุมโจรสลัด แต่ทางกองทัพเรืออินโดนีเซียขาดแคลนอาวุธยุทโธปกรณ์ในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ส่วนกองทัพเรือของอินโดนีเซียประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุน ซึ่งส่งผลให้ความสามารถของอินโดนีเซียในการรักษาความปลอดภัยในช่องแคบมีประสิทธิภาพน้อยลง⁵²

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2004 กองทัพเรืออินเดียนเดียร่วมกับกองทัพเรืออินโดนีเซียร่วมกันลาดตระเวนทางทะเลบริเวณทางตะวันตกของช่องแคบมะละกาซึ่งอยู่ระหว่างจังหวัดอาละห์ของอินโดนีเซียและเกาะ Nicobar ของอินเดีย⁵³

⁵¹ Sumathy Permal, "Indonesia's effort in combating piracy and armed robbery in the straits of Malacca," Maritime Institute of Malaysia, May 2004, p.2

⁵² Ralf Emmers, "Comprehensive Security and Resilience in Southeast Asia: ASEAN's Approach to Terrorism and Sea Piracy," Singapore, 10 July 2007, p.10.

⁵³ Lieutenant John F. Bradford, "The Growing Prospects for Maritime Security Cooperation in Southeast Asia," Naval War College Reviews, Vol 58 No.3, 2005. P.78

(2) ประเทศมาเลเซีย

เพื่อพัฒนาการรักษาความมั่นคงทางทะเลให้มีประสิทธิภาพ มาเลเซียได้ดำเนินการที่สำคัญต่อหน่วยงานทางทะเลในรูปแบบหน่วยงานดำเนินงานทางทะเลมาเลเซีย (Malaysian Maritime Enforcement Agency) ซึ่งก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2004 โดยหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีความรับผิดชอบด้านความมั่นคง การบังคับใช้กฎหมาย การค้นหาและช่วยเหลือภายในอาณาเขตทางทะเลของประเทศมาเลเซีย ก่อให้เกิดยามฝั่งของมาเลเซีย หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่รายงานโดยตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี โดยหน่วยงานนี้ได้รับตำแหน่งเกี่ยวกับการปฏิบัติการทางทหาร เมื่อวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 2005 กับการเริ่มต้นของการลาดตระเวนโดยเรือของหน่วยงานดำเนินการทางทะเลมาเลเซีย การก่อตั้งหน่วยยามฝั่งด้วยความร่วมมือและอำนาจในการทำงานที่ครอบคลุม แสดงถึงความพยายามพิเศษของมาเลเซียในด้านการยกระดับความมั่นคง ต่อต้านการก่อการร้าย และต่อสู้กับโจรสลัดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในช่องแคบมะละกา โดยดำเนินงานอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 โดยหน่วยงานนี้จะจัดซื้อเรือใหม่ 2 ลำและปรับปรุงเรือที่มีอยู่แล้วเดิม 60 ลำ รวมถึงจัดเตรียมเฮลิคอปเตอร์ 6 ลำเพื่อตรวจตรา ดำเนินงานต่างๆ และปฏิบัติการค้นหาและให้การช่วยเหลือทางทะเล⁵⁴ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของราชนาวีมาเลเซียเพื่อรักษาความมั่นคงทางทะเลและตำรวจน้ำของมาเลเซีย นอกจากนี้ยังเพิ่มการลาดตระเวนเพื่อตรวจตราโจรสลัด โดยหากมีการโจมตีเกิดขึ้นทางเจ้าหน้าที่มาเลเซียจะเข้าไปดูแลให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ และนอกจากนั้นยังตรวจตราเรือที่สัญจรผ่านช่องแคบและเรือทุกลำที่จะเข้าไปหรือทอดสมอในท่าเรือของมาเลเซีย⁵⁵

(3) ประเทศสิงคโปร์

กองทัพเรือสิงคโปร์ยังจัดตั้งทีมติดตามด้านความมั่นคงทางทะเล (Accompanying Sea Security Team: ASSET) โดยประกอบด้วยกลุ่มเล็กๆของผู้ติดอาวุธที่จะขึ้น

⁵⁴ MAJ Victor Huang, "Building Maritime Security in Southeast Asia-Outsiders Not Welcome?," POINTER 33, no.3(2007), p.2.

⁵⁵ "Malaysia Steps Up Patrols in the Straits Against Terror Attacks," Agence France Press, 31 October 2002.

ไปอยู่บนเรือโดยขึ้นอยู่กับข้อมูลของการขนส่งสินค้า วัตถุประสงค์ของหน่วยงานนี้คือการป้องกันการปล้นเรือที่อยู่ภายในน่านน้ำสิงคโปร์⁵⁶

สิงคโปร์ได้พัฒนาทหารเรือและตำรวจชายฝั่งให้ทันสมัยและให้มีขีดความสามารถซึ่งทำให้มีประสิทธิภาพในการปกป้องช่องแคบสิงคโปร์ที่มีความยาว 60 ไมล์ ในปี ค.ศ. 2003 สิงคโปร์ได้ก่อตั้งคณะทำงานด้านความมั่นคงทางทะเลและท่าเรือ (Maritime and Port Security Working Group) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันของกองทัพเรือ ตำรวจชายฝั่ง และเจ้าหน้าที่ทางทะเลและท่าเรือ โดยคณะทำงานนี้ได้กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อยกระดับความมั่นคงในท่าเรือ และการควบคุมการคมนาคมภายในท่าเรือ⁵⁷ สิงคโปร์คอยตรวจตราเรือที่ผ่านช่องแคบสิงคโปร์ด้วยระบบข้อมูลจราจร⁵⁸ โดยที่ระบบนี้ได้นำเอาระบบเรดาร์ชายฝั่งตรวจตราเรือกว่า 5000 ลำที่แล่นผ่านช่องแคบนี้และประมวลผลและแสดงผลเป็นแผนภูมิการเดินเรือและทำการบันทึกข้อมูลต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบัน⁵⁹

การที่ไม่มีเหตุการณ์โจรสลัดและการปล้นเรือเกิดขึ้นในช่องแคบสิงคโปร์เป็นการยืนยันผลสำเร็จของมาตรการตอบโต้ของสิงคโปร์⁶⁰ ในเรื่องความมั่นคงทางทะเลรัฐบาลมีบทบาทอย่างมากในการยกระดับของวิธีการป้องกันโดยขึ้นอยู่กับกรอบการทำงานของการป้องกันล่วงหน้า-การพิทักษ์-ตอบโต้ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 คณะทำงานเกี่ยวกับความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security Working Group) ได้เสนอแนะมาตรการต่างๆ เพื่อยกระดับความมั่นคงในช่องแคบมะละกาและน่านน้ำของประเทศสิงคโปร์ อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของภัยคุกคามจากโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ทำให้คณะผู้ทำงานต้องยกระดับหน้าที่ของกองทัพ โดยหน้าที่

⁵⁶ Catherine Zara Raymond, "Maritime Security: The Singaporean Experience," (Singapore: Institute of Defence and Strategic Studies, December 2005) p.16.

⁵⁷ Serene Chua, "Maritime Security: Possibilities for Terrorism and Challenges for Improvement," POINTER 32, no.2 (2006), p33.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Maritime and Port Authority of Singapore, "Safety & Environment: Introduction," Building an International Maritime Center, www.mpa.gov.sg/safeenvironment/intro/intro.htm.

⁶⁰ Catherine Zara Raymond, "Maritime Security: The Singaporean Experience," (Singapore: Institute of Defence and Strategic Studies, December 2005) p.14.

ของกองทัพนำโดยเลขาธิการถาวรของกระทรวงกลาโหมและการทบทวนมาตรการความมั่นคงทางทะเลที่ครอบคลุมและเสนอให้มีการการพัฒนาเพื่อขจัดช่องว่างของระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน

หน่วยงานที่สำคัญทางด้านความมั่นคงทางทะเลของสิงคโปร์มี 4 หน่วยงาน ดังนี้คือ⁶¹

1. กองทัพเรือสิงคโปร์ (Republic of Singapore Navy: RSN) การปฏิบัติงานชายฝั่งโดยประกอบด้วย 180 กองร้อย
2. ตำรวจชายฝั่ง (Police Coast Guard: PCG)
3. เจ้าหน้าที่ท่าเรือและทางทะเล (Maritime and Post Authority)
4. เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองและเจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Immigration and Checkpoints Authority: ICA)

สิงคโปร์มีศูนย์ดำเนินงาน 3 แห่งที่ทำหน้าที่สืบค้น ตรวจสอบ และดำเนินคดีกับภัยคุกคามทางทะเลที่เกิดขึ้น ประกอบด้วยศูนย์ควบคุมการดำเนินงานในท่าเรือ (Post Operation Control Centre) ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ท่าเรือและทางทะเล นอกจากนี้ยังประกอบด้วยศูนย์ดำเนินงานกองกำลังชายฝั่ง (Coastal Command Operations Centre) ภายใต้กองทัพเรือ และหน่วยงานสุดท้ายคือตำรวจยามฝั่งภายใต้การดูแลของกรมตำรวจของสิงคโปร์ โดยหน่วยงานเหล่านี้จะได้รับรายงานสถานการณ์ทางทะเลจากการลาดตระเวนร่วมกันและได้รับข้อมูลจากศูนย์ควบคุมการดำเนินงานในท่าเรือโดยคาดหวังว่าจะสามารถจัดการแจ้งเตือนได้อย่างรวดเร็วต่อภัยคุกคามต่างๆที่เกิดขึ้นต่อเรือและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.2.2.2 การลาดตระเวนทางอากาศ

คณะทำงานด้านความมั่นคงในช่องแคบมะละกา (Malacca Straits Security Joint Working Group)

รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบและประเทศไทยได้ก่อตั้งคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคงในช่องแคบมะละกา (Malacca Straits Security Joint Working Group) ขึ้นในเมืองบาตัม

⁶¹ Ibid.

(Batam) ในปี ค.ศ. 2005 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับความมั่นคงในช่องแคบมะละกา โดยใน ส่วนนี้เป็นการทำให้เรือที่สัญจรผ่านช่องแคบนี้ได้รับการตรวจสอบและบังคับลักษณะ การปฏิบัติงาน ของศูนย์การดำเนินงานติดตอสื่อสารกันโดยสายด่วนของทางชายฝั่งและเพิ่มความถี่ในการ รายงานเหตุการณ์ต่างๆระหว่างเรือกับศูนย์ภาคพื้นดิน⁶²

มีการริเริ่มโครงการ Eyes in the Sky ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างการสนทนาทางกรีกี ลา (Changri La Dialogue) ที่จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการระมัดระวังทางทะเล เหนือช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ นายกรัฐมนตรีของประเทศมาเลเซียเสนอแนวความคิด Eyes in the Sky เพื่อยกระดับความมั่นคงในช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ ดังนั้นประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์และประเทศไทยตกลงที่จะร่วมกันลาดตระเวนทางอากาศเหนือช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ ในขณะที่เคารพต่ออธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ⁶³

ความริเริ่มโครงการ Eyes in the Sky เป็นส่วนประกอบของความริเริ่มทางความ มั่นคงของช่องแคบมะละกา (Malacca Straits Security Initiative) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความ ระมัดระวังทางทะเลเหนือช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ และจะเป็นการดำเนินการโดยประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย รวมถึงประเทศพันธมิตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยประเทศทั้ง 3 มีความยินดีอย่างยิ่งในการให้การยอมรับความร่วมมือต่างๆในอนาคตอันใกล้หลังจากได้มี ระยะเวลาในการทบทวนข้อตกลงของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 ประเทศ ในขั้นแรกกองกำลัง ของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องเตรียมการวิธีการที่จำเป็นในการลาดตระเวนทางทะเลโดยอากาศยาน และทีมลาดตระเวนทางทะเลร่วมกัน (Combined maritime Patrol Team) ทางอากาศยาน ขอบเขตการดำเนินงานของโครงการนี้จะรวมทั้งห้วงอากาศระหว่างประเทศและในประเทศเหนือ ช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์ ศูนย์ดำเนินงานของโครงการนี้จะก่อตั้งในประเทศที่ เกี่ยวข้องเพื่อร่วมประสานตารางการบิน ประเทศที่เกี่ยวข้องจะทำการลาดตระเวน 2 ครั้งต่อ สัปดาห์ในบริเวณที่ตนรับผิดชอบโดยหน่วยงานตรวจตราและดำเนินงาน (Monitoring and Action Agency) และประเทศสมาชิกเฝ้าระวังระหว่างที่มีการบินลาดตระเวนและดำเนินการต่างๆภายใต้ รับผิดชอบภายในน้ำน่านน้ำของตนในกรณีได้รับการร้องขอ หน่วยงานลาดตระเวนทางทะเลร่วมกันมี

⁶² Sumathy Permal, "Indonesia's effort in combating piracy and armed robbery in the straits of Malacca," Maritime Institute of Malaysia, May 2004, p.2

⁶³ Launch of Eyes in the Sky Initiative. MINDEF, NEW RELEASES, 13 September 2005.

การเฝ้าสังเกตการณ์สภาพการที่เป็นไปเหนือบริเวณที่รับผิดชอบโดยถ้าหากเกิดสิ่งน่าสงสัยจะติดต่อทางวิทยุไปยังหน่วยงานตรวจตราและดำเนินงาน โดยการลาดตระเวนนี้ได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 2005⁶⁴ โดยประเทศไทยได้ร่วมทำงานในการรักษาความมั่นคงในช่องแคบมะละกาในทางตอนเหนือของช่องแคบมะละกา⁶⁵ ซึ่งก่อนหน้านี้แต่ละประเทศได้มีการลาดตระเวนร่วมกันมาก่อนแล้ว แต่โครงการลาดตระเวนร่วมกันนี้มีมิติใหม่คืออนุญาตให้มีการลาดตระเวนข้ามอาณาเขตของรัฐ การอนุญาตนี้มีผลอย่างมากในการยกระดับความร่วมมือระหว่างกันในช่วงเวลานี้ การติดต่อประสานงานของเครื่องบินที่ลาดตระเวนที่ปฏิบัติงานเหนือน่านน้ำของรัฐใดเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นทำหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงาน โดยการลาดตระเวนนั้นต้องเคารพต่อความสงบของอำนาจอธิปไตย และต้องรับรองว่าจะไม่รบกวนการบินที่บินเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในน่านฟ้า นั้น ซึ่งการลาดตระเวนดังกล่าวปราศจากอาวุธเพราะการลาดตระเวนดังกล่าวเป็นเพียงการตรวจตราเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศเรื่องการใช้อำนาจของรัฐโดยอาศัยหลักดินแดน (Territorial Jurisdiction) ที่รัฐใด ๆ จะไม่สามารถเข้าไปบังคับใช้กฎหมายภายในอาณาเขตของรัฐอื่น ๆ ได้ การลาดตระเวนนี้เป็นการแสดงถึงขีดความสามารถของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบในการรักษาความปลอดภัยในน่านน้ำน่านฟ้าภายใต้ความร่วมมือที่มีข้อจำกัดในขอบเขตและวัตถุประสงค์⁶⁶

ในกรอบความร่วมมือด้านการลาดตระเวนนี้แสดงถึงการปฏิบัติของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบในการทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้แก่ช่องแคบมะละกา ซึ่งรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติดังกล่าว และเพื่อเป็นการยืนยันถึงการยอมรับความช่วยเหลือจากนานาชาติจึงทำให้เกิดการลาดตระเวนทางอากาศในโครงการ Eyes in the Sky ขึ้น โดยมีประเทศไทยเข้าร่วมการลาดตระเวนครั้งนี้ด้วย เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาเพราะน่านน้ำบริเวณจังหวัดสตูลอยู่บริเวณปากทางเข้าของช่องแคบมะละกาจากมหาสมุทรอินเดีย นอกจากนี้ในการลาดตระเวนทั้งทางทะเลและทางอากาศนี้เป็นการช่วยป้องปรามมิให้เรือที่จะกระทำความผิดหาโอกาสที่จะโจมตีเรือที่แล่น

⁶⁴ "Launch of Eyes in the Sky (EIS) Initiative," Ministry of Defence, Singapore, 13 September 2005, www.mindef.gov.sg/.

⁶⁵ Sumathy Permal, "Indonesia's effort in combating piracy and armed robbery in the straits of Malacca," Maritime Institute of Malaysia, May 2004, p.2

⁶⁶ MAJ Victor Huang, "Building Maritime Security in Southeast Asia-Outsiders Not Welcome?," POINTER 33, no.3(2007), p.37.

ผ่านช่องแคบมะละกาได้ ทั้งยังสามารถที่จะติดตามจับกุมเรือที่กระทำผิดได้ในกรณีที่เรือของเจ้าหน้าที่ประสบเหตุ และถึงแม้การลาดตระเวนทางอากาศจะเป็นการลาดตระเวนโดยปราศจากอาวุธแต่ทำให้เกิดมิติใหม่คือการอนุญาตให้มีการลาดตระเวนข้ามเขตได้ถึง 3 ไมล์ทะเล ซึ่งเป็นการช่วยอุดช่องว่างในกรณีที่บางประเทศมีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ

ผลการปฏิบัติการ สำหรับประสิทธิภาพของการลาดตระเวนร่วมมาชินโดเพื่อควบคุมปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลาดตระเวนนี้ต้องลาดตระเวนอยู่ในอาณาเขตของตน จึงทำให้ไม่สามารถข้ามเข้าไปในอาณาเขตของประเทศอื่นได้ขณะที่มีการไล่ตามติดพันผู้กระทำความผิด⁶⁷ และในความร่วมมือนี้สำหรับประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์นั้นมีความจริงจังต่อการลาดตระเวนร่วมนี้มากกว่าเมื่อเทียบกับประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลาดตระเวนนี้อย่างประเทศอินโดนีเซีย เห็นได้จากสถิติการเกิดปัญหาการปล้นเรือส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบริเวณน่านน้ำของอินโดนีเซีย ความสามารถของหน่วยงานทางทะเลของจकार์ตามีน้อยเนื่องจากขาดแคลนทุนทรัพย์และอุปกรณ์ที่จำเป็นอย่างมาก⁶⁸ ในการดำเนินการรักษาความปลอดภัยทางทะเล ดังนั้นหากเป็นไปได้ประเทศอินโดนีเซียควรที่จะอนุญาตให้เรือประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์เข้าไปช่วยลาดตระเวนในน่านน้ำอินโดนีเซีย

แต่เนื่องด้วยเรื่องอำนาจอธิปไตยมีความอ่อนไหวกับรัฐประชิดช่องแคบทั้ง 3 ประเทศ จึงทำให้ไม่มีการที่จะเรียกการให้การลาดตระเวนร่วมดังกล่าวเป็นการลาดตระเวนร่วมแบบที่สามารถเข้าไปลาดตระเวนในน่านน้ำของประเทศอื่น (Joint patrols) ให้เป็นผลสำเร็จ การลาดตระเวนร่วมมาชินโดนี้ไม่ประสบความสำเร็จมากนั้นในแง่ของการลดปริมาณปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือในช่องแคบมะละกาแต่เป็นประโยชน์ในแง่ของการป้องกันการแทรกแซงของต่างประเทศที่จะเข้ามารักษาความมั่นคงในช่องแคบนี้ การริเริ่มมาชินโดยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียในประชาคมโลก

⁶⁷ “Malaysia, Indonesia Rule out Joint Patrols in Malacca Straits,” Channel NewsAsia, (1 July 2004).

⁶⁸ “Concerns over Straits of Malacca,” The Jakarta Post, Editorial (9 June 2004); “International maritime experts cheer joint patrols in Malacca Straits”, Channel NewsAsia, 29 June 2004.

เห็นว่า ประเทศทั้งสองตระหนักถึงการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในช่องแคบมะละกาอย่างจริงจัง และเป็นการยับยั้งการแทรกแซงของกองทัพต่างชาติในช่องแคบนี้⁶⁹

นอกจากนี้รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 ได้ประชุมร่วมกันที่เกาะบาแตมที่ตั้งอยู่บริเวณทางเข้าช่องแคบมะละกาของประเทศอินโดนีเซียเมื่อวันที่ 1-2 กันยายน ค.ศ. 2005 เพื่อปรึกษาหารือทางด้านความปลอดภัยในการเดินเรือและความมั่นคงในช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์⁷⁰ โดยผลของการประชุมทำให้เกิดคำแถลงการณ์ร่วมของการประชุมรัฐมนตรีที่บาแตม รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศของประเทศทั้ง 3 ยืนยันถึงอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบที่มีเหนือช่องแคบมะละกาและยังกล่าวอีกว่า ความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยในการเดินเรือและความมั่นคงทางทะเลเป็นพันธะกิจของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ โดยมีความยินดีที่จะรับความสนับสนุนจากรัฐผู้ใช้ช่องแคบ หน่วยงานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและประชาคมเรือเดินทะเลในขอบเขตของ การสร้างศักยภาพ การฝึกอบรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี และความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รัฐมนตรีของทั้ง 3 ประเทศเห็นชอบให้มีการก่อตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค 3 ฝ่าย (Tripartite Technical Expert Group) ในเรื่องความมั่นคงทางทะเลเพื่อทำให้ทำให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิค 3 ฝ่ายในการรักษาความปลอดภัยในการเดินเรือและคณะกรรมการกองทุนหมุนเวียนให้มีความสมบูรณ์ นอกจากนี้รัฐมนตรียังกล่าวถึงการก่อตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารตามข้อตกลงความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียในประเทศสิงคโปร์และแสดงถึงการเตรียมตัวที่จะร่วมมือกับศูนย์ดังกล่าว

การร่วมมือกันในการลาดตระเวนทั้งทางทะเลและทางอากาศนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อแนะนำรัฐในการป้องกันโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่ออกโดยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ ที่กำหนดหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโจรสลัดและโจรสลัดเรือจะต้องพัฒนาการลาดตระเวนร่วมกันทั้งทางเรือและทางอากาศยาน และตามแถลงการณ์จาการ์ตาที่เป็นแถลงการณ์ร่วมกันอันเป็นผลของการประชุมจาการ์ตาเรื่องการรักษา

⁶⁹ J.N. Mak, "Unilateralism and Regionalism: Working Together and Alone in the Malacca Straits," in Piracy, Maritime Terrorism and Securing the Malacca Straits, ed. Gerard Ong-Webb (Singapore: ISEAS Publishing, 2006), pp. 155-156.

⁷⁰ Indonesia, Malaysia, Singapore jointly patrol the Malacca Straits, INDONESIA NEWS, 8 August 2005.

ความปลอดภัยในช่องแคบมะละกาและสิงคโปร์ โดยในความร่วมมือในการปฏิบัติการทางทหารในการลาดตระเวนร่วมกันที่มีอยู่ในช่องแคบมะละกานี้มีทั้งการลาดตระเวนทางทะเลและการลาดตระเวนทางอากาศ ซึ่งโดยลักษณะของการลาดตระเวนทางทะเลไม่ว่าจะเป็นการลาดตระเวนร่วมกันของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม หรือการลาดตระเวนร่วมกันของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบเพียงสองฝ่าย รูปแบบของการลาดตระเวนเป็นการลาดตระเวนภายในอาณาเขตของแต่ละรัฐ ซึ่งเป็นไปตามแถลงการณ์จากรัฐบาลที่คำนึงถึงการลาดตระเวนร่วมกันต้องเคารพอย่างเต็มที่ต่ออธิปไตย สิทธิอธิปไตย เขตอำนาจรัฐ และบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบด้วยกัน แต่ในการลาดตระเวนร่วมกันที่มีข้อจำกัดในเรื่องการลาดตระเวนภายในเขตของแต่ละรัฐนี้ สำหรับในกรณีของอินโดนีเซียนี้อาจไม่เหมาะสมเนื่องจากประเทศอินโดนีเซียเป็นหนึ่งในรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ แต่เนื่องจากสภาพการเมืองภายในและสภาพทางเศรษฐกิจของประเทศส่งผลให้กองทัพเรือของอินโดนีเซียขาดแคลนอาวุธยุทโธปกรณ์ในการลาดตระเวน รวมถึงเขตความรับผิดชอบของอินโดนีเซียมีความกว้างมาก จึงส่งผลให้การลาดตระเวนของอินโดนีเซียไม่ครอบคลุมเท่าใดนัก ดังนั้นรัฐที่มีศักยภาพมากกว่าอย่างมาเลเซียและสิงคโปร์จึงอยากที่จะเข้ามาร่วมในการลาดตระเวนในอาณาเขตของอินโดนีเซีย โดยในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญและกระทบต่ออธิปไตยของอินโดนีเซีย อินโดนีเซียจึงปฏิเสธที่จะให้รัฐทั้งสองเข้ามาลาดตระเวนในอินโดนีเซีย โดยผู้เขียนเห็นด้วยกับอินโดนีเซียเนื่องจากอธิปไตยของรัฐเป็นเรื่องที่สำคัญ การเข้ามาลาดตระเวนของทั้งสองประเทศเป็นการนุ้กล้ำอธิปไตยของอินโดนีเซียจึงไม่เหมาะสม แต่หากรัฐทั้งสองต้องการที่จะให้อินโดนีเซียมีศักยภาพในการลาดตระเวนแล้วนั้น เห็นสมควรให้ความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ เช่นการสนับสนุนทางด้านอาวุธ เรือ หรือแม้แต่ทุนทรัพย์ จะเหมาะสมกว่า

แต่อย่างไรก็ตามในการลาดตระเวนทางอากาศนี้เป็นการสร้างมิติใหม่ในการลาดตระเวนร่วมกันคือมีความยืดหยุ่นในเรื่องการลาดตระเวนข้ามเขตได้ แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการคือการลาดตระเวนนั้นจะต้องปราศจากอาวุธ โดยการลาดตระเวนนั้นจะสามารถลาดตระเวนข้ามเขตของรัฐอื่นได้เป็นระยะทาง 3 ไมล์ทะเล นอกจากนี้การลาดตระเวนร่วมกันรูปแบบนี้อาจนำไปสู่การลาดตระเวนร่วมกันที่มีความยืดหยุ่นในเรื่องอาณาเขตมากขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจทำให้รัฐที่มีศักยภาพมากกว่าอย่างมาเลเซียและสิงคโปร์เข้าไปลาดตระเวนในอาณาเขตของอินโดนีเซียได้ ซึ่งจะทำให้การลาดตระเวนร่วมกันในช่องแคบมะละกามีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยป้องกันผู้กระทำผิดหาโอกาสในการโจมตีเรือและเป็นการปราบปรามการกระทำผิดในกรณีที่พบการกระทำผิดขณะที่มีการลาดตระเวนพอดี ความร่วมมือในการ

ลาดตระเวนร่วมกันนี้จึงเป็นประโยชน์ทั้งในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกา

จากการศึกษาความร่วมมือในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในโซมาเลียจากมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1816 (2008) ปราบกฏมิติใหม่ในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธคือการที่เรือรบต่างชาติสามารถเข้าไปปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือภายในทะเลอาณาเขตของรัฐอื่นได้ เพราะประเทศโซมาเลียประสบปัญหาการเมืองภายในไม่มีเสถียรภาพจึงไม่สามารถให้ความใส่ใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงรัฐชายฝั่งใกล้เคียงอย่างเยเมนที่กองทัพเรือมีเรือเพียง 15 ลำ ใช้งานได้จริงเพียง 9 ลำ และมีเพียงแค่ 2 ลำที่ออกน้ำลึกได้ ประกอบกับมีพื้นที่รับผิดชอบที่มีความยาวถึง 4,000 กิโลเมตร จึงทำให้รัฐชายฝั่งไม่สามารถปราบปรามปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธได้ด้วยตนเอง

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกากับปัญหาโจรสลัดในโซมาเลียนั้นมีความแตกต่างกันคือลักษณะของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นในโซมาเลียเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในทะเลเปิดเมื่อเทียบกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของช่องแคบมะละกาที่ไม่กว้างมากนักและประกอบด้วยรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสองฝั่งของช่องแคบ การที่จะให้กองกำลังนานาชาติเข้ามาปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือที่เกิดขึ้นในช่องแคบนี้จึงเป็นเรื่องที่เปราะบาง เนื่องจากการที่มีกองกำลังต่างชาติเข้ามาปฏิบัติการในช่องแคบมะละกาย่อมกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม โดยเฉพาะประเทศมุสลิมอย่างอินโดนีเซียและมาเลเซีย ในกรณีที่มีกองกำลังต่างชาติที่เข้ามาประกอบด้วยชาติตะวันตกอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความรู้สึกของประชากรของประเทศทั้งสอง นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความหวาดระแวงต่อความมั่นคงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย และจากเหตุผลที่กองกำลังต่างชาติเข้าไปปราบปรามปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธเนื่องมาจากรัฐชายฝั่งบริเวณที่ใกล้เคียงกับสถานที่เกิดการกระทำผิดนั้นเป็นประเทศที่ค่อนข้างยากจน ทั้งประสบปัญหาทางการเมืองภายใน ดังนั้นจึงไม่ค่อยให้ความสนใจแก่ปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือที่เกิดขึ้นเท่าใดนัก เมื่อเปรียบเทียบกับรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาจากการศึกษาพบว่ารัฐทั้งสามมีความพยายามที่จะดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อรักษาความปลอดภัยในช่องแคบมะละกาเพื่อลดสถิติการเกิดโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธทั้งยังมีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยใน

การตรวจตราความปลอดภัยในการเดินเรือในช่องแคบมะละกา จนทำให้สถิติการเกิดการกระทำผิดในบริเวณช่องแคบมะละกาที่มีปริมาณลดลง⁷¹

แต่หากในอนาคตข้างหน้าปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือมีสภาพที่รุนแรงมากขึ้นจนรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบไม่สามารถจัดการกับปัญหาดังกล่าวได้ คงต้องมีการพิจารณาการนำรูปแบบความร่วมมือที่เป็นมิติใหม่ที่เกิดขึ้นจากมติของคณะมนตรีความมั่นคงที่ 1816 (2008) มาใช้ในการแก้ปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือในช่องแคบมะละกา

4.2.3 การสร้างศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

4.2.3.1 การแนะนำแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

จากที่ปริมาณโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่มีมากขึ้นทำให้สมัชชาองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ รับเอามติเอ 683(17)⁷² ป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ซึ่งผลักดันให้รัฐสมาชิกรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายใต้ธงเรือของตนและเชิญชวนให้รัฐชายฝั่งเพิ่มความพยายามป้องกันและปราบปรามการกระทำดังกล่าวที่เกิดขึ้นในน่านน้ำของตน

นอกจากนี้คณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเลได้พิจารณาเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในวาระการประชุมที่ 62 ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1993 และก่อให้เกิดหนังสือเวียน 2 ฉบับ ฉบับแรก (MSC/Circ 622) เป็นคำแนะนำรัฐสำหรับป้องกันโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ฉบับที่ 2 คือ (MSC/Circ 623) แนวทางต่อเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ และลูกเรือต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

⁷¹ ดูจากรายงานการปล้นเรือและโจรสลัดขององค์การกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ ระหว่าง ค.ศ. 1998 – 2005 <<http://www.imo.org>>

⁷² Res 683(17) "Prevention and suppression of acts of piracy and armed robbery against ships" adopted on 6 November 1991.

และนอกจากนี้สมัชชาขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศรับมติ เอ 738 (18)⁷³ เพื่อเพิ่มมาตรการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในมิติใหม่ดังนี้คือ

1. แนะนำให้ผู้ควบคุมเรือรายงานการโจมตีในทันที หรือเมื่อเกิดภัยคุกคามที่ใกล้จะถึงและร่วมกับศูนย์และร้องขอศูนย์ความร่วมมือให้เตือนเรือที่อยู่บริเวณใกล้เคียงทันที และแจ้งไปยังหน่วยงานความมั่นคงท้องถิ่นเพื่อวางแผนจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ร้องขอให้คณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเลยอมรับสัตยาบันพิเศษเพื่อใช้ในกรณีที่เรือถูกโจมตีหรือหรือภัยคุกคามจากการโจมตีโดยทำงานร่วมกับองค์การทางทะเลระหว่างประเทศกับ หน่วยงานคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union :ITU) และ องค์การการติดต่อสื่อสารทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (International Mobile Satellite Organization :Inmarsat) ครอบคลุมถึงโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธเป็นประเภทของข้อความภัยพิบัติซึ่งเรือสามารถสื่อสารกันโดยการเรียกโดยเฉพาะ (Digital Selective Calling:DSC) หรืออุปกรณ์การติดต่อสื่อสารทางดาวเทียมผ่านระบบการติดต่อสื่อสารทางดาวเทียมระหว่างประเทศ (Inmarsat) โดยการกดปุ่ม สถานีฝั่งและเรือที่อยู่ใกล้เคียงจะได้รับข้อความโดยอัตโนมัติ

3. การเชิญและการแนะนำผู้ควบคุมเรือให้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกตามที่ปรากฏในจดจดหมายเวียนที่ 805 (MSC/Circ 805)⁷⁴ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1997 เป็นแนวทางให้ผู้ควบคุมเรือที่อยู่ภายใต้การโจมตีหรือภัยคุกคามจะเตือนเกี่ยวกับการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกถ้าพวกเขาอยู่ในความควบคุมโจรสลัดที่สัญญาณวิทยุหยุดนิ่ง เพราะอุปกรณ์ตัวนี้สามารถสืบค้นสัญญาณวิทยุทั้งหลายรวมถึงการติดต่อทางดาวเทียมที่โจรสลัดใช้ในการติดต่อสื่อสาร

⁷³ Measure to Prevent and Suppress Piracy and Armed Robbery Against Ships (Resolution A.738 (18)) Adopted on 4 November 1993.

⁷⁴ Guidance for the use of Radio Signals by Ships under Attack or Threat of Attack from Pirates or Armed Robbers (MSC/Circ.805) Adopted on 6 June 1997.

โดยกำหนดข้อเสนอแนะรัฐบาลเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ⁷⁵ โดยมีสาระสำคัญดังนี้คือ

ข้อเสนอแนะดังกล่าวออกครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1993 และมีการได้มีการทบทวนใหม่ในปี ค.ศ. 1999 โดยตระหนักว่ามีความจำเป็นสำหรับรัฐบาลหรือหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมสถิติที่ถูกต้องของเหตุการณ์การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธแล้วเปรียบเทียบสถิติของการกระทำผิดทั้ง 2 ประเภท สถานที่เกิดการกระทำผิดและประเมินถึงลักษณะของการโจมตีกับความสำคัญพิเศษของประเภทของการโจมตี ตำแหน่งในทางภูมิศาสตร์ที่ถูกต้องและวิธีการปฏิบัติการณ์ของผู้กระทำผิดต่อภาคีที่สนใจในข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อเสนอแนะนี้กล่าวถึงตัวอย่างของเจ้าของเรือและชาวเรือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามาตรการป้องกัน รัฐบาลจะพัฒนาแผนปฏิบัติการในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธและจัดการกับมลภาวะที่เป็นผลมาจากการโจมตีซึ่งเกิดจากการเรือโดนกันหรือมีการจมเรือ รวมถึงจดหมายเวียนดังกล่าวยังกล่าวถึงยุทธวิธีต่างๆที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ เช่นการตอบโต้ทางทหาร ในการสร้างและประสานกับมาตรการความมั่นคงอื่นๆ เช่น การลักลอบขนสินค้า การค้ายาเสพติด การก่อการร้าย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรายงานการโจมตีทั้งหมดไปยังศูนย์ความร่วมมือด้านการให้ความช่วยเหลือท้องถิ่นหรือสถานีวิจัยชายฝั่ง โดยสถานียะจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงท้องถิ่นและเรือในบริเวณอื่นทราบเพื่อแจ้งเตือนแก่เรือที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงทราบเพื่อจะได้ระมัดระวังมากขึ้น

นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้มีการดำเนินการจัดการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเหตุการณ์การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการใช้ในเขตอำนาจทางอาญาในการสืบสวนสอบสวนตลอดจนการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิด รวมถึงแนะนำให้มีการสร้างข้อตกลงระดับภูมิภาคเพื่ออำนวยความสะดวกในการร่วมกันตอบโต้การกระทำผิดที่เกิดขึ้น

⁷⁵ Recommendations to Governments for preventing and suppressing piracy and armed robbery against ship (MSC/Circ.622/Rev.1) Adopted on 16 June 1999.

โดยการแนะนำนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณา 2 ประเด็นคือในเรื่องเขตอำนาจทางอาญาและหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากโจรสลัดและโจรปล้นเรือ ดังนี้คือ

(1) ในประเด็นเรื่องเขตอำนาจศาลทางอาญา

ผู้ที่ถูกจับกุมในทะเลที่อยู่นอกทะเลอาณาเขตของรัฐใดๆ เนื่องจากการกระทำการอันเป็นโจรสลัดหรือการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ จะถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายของรัฐที่ทำการสืบสวนสอบสวนโดยสอดคล้องกับรัฐอื่นๆ ที่มีบทบาทสำคัญได้แก่

1. รัฐธงเรือของเรือที่เป็นวัตถุของการสืบสวนสอบสวน หรือ
2. เจ้าของทะเลอาณาเขตที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
3. สถานที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์หรือถูกคุกคามโดยภัยอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสถานะแวดล้อมของรัฐ หรือภายในอาณาเขตซึ่งมีสิทธิในการใช้อำนาจที่ถูกกำหนดไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ
4. สถานที่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือถูกคุกคามจากภัยอันตรายอย่างร้ายแรงต่อรัฐนั้น หรือเกาะเทียม ที่ทำการหรือ สิ่งก่อสร้างซึ่งมีสิทธิในการใช้อธิปไตย หรือ
5. สถานที่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ คนสัญชาติของรัฐนั้นสูญเสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือ
6. รัฐที่ควบคุมข้อมูลที่สำคัญที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวน
7. สำหรับเหตุผลอื่นๆ กำหนดเรื่องที่น่าสนใจซึ่งได้รับการพิจารณาว่าสำคัญโดยรัฐผู้เป็นผู้นำการสืบสวนสอบสวน
8. รัฐที่ได้รับการร้องขอโดยรัฐอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือในการปราบปรามและควบคุมความรุนแรงต่อลูกเรือ ผู้โดยสาร เรือและสินค้า หรือการรวบรวมพยานหลักฐาน

9. เกิดขึ้นตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อที่ 100 การใช้สิทธิตรวจเยี่ยมภายใต้ข้อ 110 หรือพยายามไล่ติดตามโจรสลัดหรือโจรปล้นเรือ เรือหรืออากาศยานภายใต้ข้อ 105 หรือในท่าเรือหรือบนฝั่ง⁷⁶

รัฐได้รับการเสนอแนะเพื่อใช้มาตรการที่จำเป็นในการสถาปนาเขตอำนาจศาลของตนเหนือผู้กระทำผิดในการกระทำอันเป็นโจรสลัดหรือการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ รวมถึงการปรับการออกกฎหมายในกรณีที่เป็นเพื่อให้รัฐทั้งหลายสามารถจับกุมและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด⁷⁷

นอกจากนี้ยังเสนอแนะวิธีปฏิบัติทั่วไปในการเดินเรือ สำหรับการพักยกท่าเรือในประเทศที่กำหนดโดยเรือมีความจำเป็นต้องพกเงินสดจำนวนมากเพื่อใช้ในการชำระเงินและความต้องการอื่นๆ เงินสดบนเรือเป็นสิ่งดึงดูดสำหรับผู้ที่จะโจมตี การที่ต้องมีเงินสดบนเรือจำนวนมากเพราะข้อจำกัดการควบคุมการแลกเปลี่ยนในบางประเทศ ซึ่งประเทศเหล่านั้นควรใช้วิธีการที่มีความยืดหยุ่นมากกว่าที่เป็นอยู่⁷⁸

รัฐธงเรือจะสนับสนุนให้เรือทุกลำในน่านน้ำที่มีการเกิดการโจมตีเพื่อให้มีแผนการความปลอดภัยของเรือ แผนการนี้จะถูกเตรียมขึ้นโดยเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่จะต้องเผชิญ ให้การฝึกอบรมลูกเรือที่มีอยู่ให้มีความสามารถในการรักษาความปลอดภัยบนเรือ และตรวจตราและปกป้องอุปกรณ์ที่มีอยู่ประจำเรือ⁷⁹

นอกจากนี้ยังให้การแนะนำเรือหากเป็นไปได้เรือควรจะแล่นไกลจากบริเวณที่ทราบว่ามีเกิดการโจมตี พยายามหลีกเลี่ยงบริเวณคอขวด ถ้าในกรณีที่จำเป็นที่เรือต้องเข้าใกล้ท่าเรือที่มีการเกิดการโจมตีเรือที่ทอดสมออยู่ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงว่าควรจะทอดสมอให้ห่างไกลโดยลดความเร็วเรือ การเคลื่อนที่ด้วยพลังไอน้ำหรือเดินทางให้ยาวกว่าเพื่อให้ยังคงอยู่นอกชายฝั่งเพื่อการลดระยะเวลาระหว่างที่เรือจะเกิดความเสียหายนั้น การลดระยะเวลาในการทอดสมออยู่ในท่าเรือที่เคยเกิดการโจมตีขึ้น และให้ข้อตกลงสัญญาเช่าเรือจะขยายระยะเวลาในกรณีที่เรือจะต้องอยู่ไกลจากบริเวณที่มีการโจมตีเกิดขึ้นและเรื่อนั้นจะถึงท่าเรือล่าช้า แม้จะไม่มีที่ทอดสมอสำหรับเรือหรือ

⁷⁶ Art.16 (ดูภาคผนวก ค)

⁷⁷ Art.17 (ดูภาคผนวก ค)

⁷⁸ Art. 18 (ดูภาคผนวก ค)

⁷⁹ Art.19 (ดูภาคผนวก ค)

การขนถ่ายสินค้าขึ้นหรือลงนอกชายฝั่งจะล่าช้าเพื่อระยะเวลาที่ขยายออกไป⁸⁰ เพื่อสร้างความยืดหยุ่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการเดินเรือ เพราะหากคำนึงถึงแต่เวลาที่รวดเร็ว ผลอาจทำให้ตกอยู่ในความเสี่ยงภัยจากการปล้นเรือซึ่งแน่นอนผลของความเสียหายย่อมมีมากกว่ามูลค่าความเสียหายที่เกิดจากการส่งสินค้าล่าช้า

(2) ในประเด็นหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากโจรสลัดและโจรปล้นเรือ คือ

1. การตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการให้การช่วยเหลือไปยังเรือที่ได้รับรายงานว่าถูกโจรสลัดหรือโจรปล้นเรือโจมตี โดยหน้าที่ดังกล่าวรับผิดชอบโดยสถานีชายฝั่ง (Coast Earth Stations) ซึ่งปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและใกล้ชิดระหว่างรัฐชายฝั่งที่จะรับผิดชอบต่อประเทศเพื่อนบ้าน⁸¹

2. ประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกันบริเวณที่มีภัยคุกคามโจรสลัดและการปล้นเรือ จะสร้างข้อตกลงร่วมกันซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ข้อตกลงนี้จะรวมถึงการร่วมกันลาดตระเวนตรวจตราในบริเวณที่มีการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น⁸²

3. การพัฒนาความร่วมมือระดับภูมิภาคในอนาคต โดยข้อตกลงระดับภูมิภาคจะสนับสนุนการร่วมกันได้ตอบในทางยุทธวิธี ในระดับการปฏิบัติการทางทหารโดยข้อตกลงที่กำหนดว่าข้อมูลต่างๆจะเผยแพร่อย่างไร สถาปนาการบังคับบัญชาร่วมกันและวิธีการควบคุม (ระบบสั่งการเหตุการณ์ระดับภูมิภาค) รับรองให้มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันและสิทธิในการเข้าไปและการไล่ตามติดพัน ในประเด็นทางด้านความปลอดภัยทางทะเลคือ สถาปนาการฝึกพิเศษร่วมกันและการแลกเปลี่ยนทัศนคติระหว่างผู้ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนและสถาปนาการฝึกร่วมกันทางยุทธวิธีและการปฏิบัติการทางทหาร และข้อตกลงต่างๆที่มีอยู่ทั้งในระดับทวิภาคีหรือระดับภูมิภาคต้องมีการทบทวนเพื่ออนุญาตให้มีการขยายขอบเขตการเข้าไปและการไล่ตามติดพันในทะเลอาณาเขตของรัฐซึ่งข้อตกลงนี้จะทำให้ระเบียบปฏิบัติการทาง

⁸⁰ Art.20 (ดูภาคผนวก ค)

⁸¹ Art.21 (1) (ดูภาคผนวก ค)

⁸² Art.21 (2) (ดูภาคผนวก ค)

ทหาร เหมาะสมซึ่งจะรับประกันการยอมรับของการอนุญาตให้ขยายการไล่ตามติดพันเข้าไปในเขตอำนาจของประเทศอื่นซึ่งจะได้รับข้อความเตือนจากเรือที่ไล่ตาม⁸³

4. ทุกประเทศถูกเสนอให้รับประกันว่าศูนย์วิทยุชายฝั่งสามารถติดต่อสื่อสารกับศูนย์วิทยุชายฝั่งของประเทศอื่นๆโดยสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษได้ตลอดเวลา โดยอย่างน้อยเจ้าหน้าที่หนึ่งคนจะต้องมีความสามารถในการเขียนและพูดภาษาอังกฤษโดยจะต้องมีประจำเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา⁸⁴

5. ลดอุปสรรคในการร่วมมือกันและลดความล่าช้าในกรณีเมื่อการได้รับข้อความของสถานีชายฝั่งและศูนย์วิทยุชายฝั่งในประเทศ จากเรือที่แจ้งเหตุร้ายเกี่ยวกับบริเวณที่เกิดเหตุที่เฉพาะเจาะจง เสนอแนะให้มีการจัดประชุมสัมมนาสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องจากบริเวณทั้ง 2 เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติและสร้างวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและการดำเนินงานในสถานการณ์ที่แตกต่างออกไป เพื่อการพิจารณาเตรียมการดำเนินงานให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ⁸⁵

6. กรณีเกิดการโจมตีขึ้นในบริเวณที่ใช้ระบบกระจายเสียงของNAVTEX ต้องมีการแจ้งเตือนไปยังเรือที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ใช้ความระมัดระวังในการป้องกันการโจมตี ถ้าการโจมตีถูกรายงานในบริเวณที่ไม่มีการกระจายเสียงของ NAVTEX การเตือนการโจมตีของโจรสลัดหรือการปล้นเรือจะถูกกระจายโดยผ่านข้อความ EGC Safety Net โดยระบบดาวเทียม INMARSAT เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะถูกเสนอให้เตรียมการร่วมกับหน่วยงานสถานีชายฝั่งแห่งหนึ่งหรือหลายแห่งเพื่อให้ครอบคลุมบริเวณที่เกี่ยวข้องเช่นให้มีการการจดทะเบียนเป็นผู้เตรียมการข้อมูล⁸⁶

7. ประเทศทั้งหลายควรสร้างระบบตรวจตราเรดาห์หรือระบบการค้นหาและอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และวิธีการที่จำเป็นในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น⁸⁷

⁸³ Art.21(3) (ดูภาคผนวก ค)

⁸⁴ Art. 21 (4) (ดูภาคผนวก ค)

⁸⁵ Art. 21 (5) (ดูภาคผนวก ค)

⁸⁶ Art. 21(6) (ดูภาคผนวก ค)

⁸⁷ Art. 21(7) (ดูภาคผนวก ค)

ในการตอบโต้เหตุการณ์คือจะต้องมีการวางแผนการและการดำเนินการอย่างดี และรวมถึงการฝึกฝนให้มีความใกล้เคียงเท่าที่จะเป็นไปได้กับภาวะแวดล้อมของเรือ ความสามารถในการตอบโต้การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธไม่ว่าจะขึ้นในทะเลหรือในท่าเรือ จะถูกฝึกฝนในสถานการณ์ทั่วไปและลักษณะเฉพาะของเรือแต่ละประเภทที่จะต้องเผชิญหน้า เจ้าของเรือควรจะสนับสนุนโดยร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงโดยการจัดให้เข้าไปในเรือเพื่อความคุ้นเคย⁸⁸ เมื่อเกิดเหตุการณ์จริงขึ้นจะได้เข้าให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว โดยรัฐชายฝั่งจะต้องใช้อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เฮลิคอปเตอร์และจัดให้มีวิธีการอื่นๆที่เหมาะสมในการต่อสู้กับโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยหน่วยงานความมั่นคงจะใช้อุปกรณ์ที่มีวิสัยในตอนกลางคืนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม⁸⁹

รัฐซึ่งติดต่อกับน่านน้ำชายฝั่งได้ที่รับผลกระทบจากปัญหาโจรสลัดและโจรปล้นเรือจะพัฒนาการลาดตระเวนร่วมโดยทั้งทางเรือและอากาศยาน⁹⁰

หน่วยงานความมั่นคงและรัฐบาลจะต้องยึดมั่นในการติดต่ออย่างใกล้ชิดกับรัฐเพื่อนบ้านเพื่อสนับสนุนกันในการอำนวยความสะดวกในการจับกุมและดำเนินกระบวนการทางอาญารวมทั้งในการกระทำผิด โดยในบางประเทศได้สถาปนาความร่วมมือที่ใช้สำหรับป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือ⁹¹

สำหรับศูนย์วิทยุชายฝั่งจะถูกแนะนำให้หาเอาวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดของการรายงานเรื่องโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธซึ่งพวกเขาได้รับรายงานมาใช้โดยขึ้นอยู่กับกรณี และสามารถเรียกร้องให้ส่งต่อหรือรายงานไปยังศูนย์วิทยุชายฝั่งอื่นๆหรือสถานีวิทยุชายฝั่ง ประกาศหรือแจ้งไปยังกองกำลังความมั่นคงหรือเรือลาดตระเวนในบริเวณนั้นและดำเนินการถ่ายทอดคำเตือนหรือการดำเนินการอื่นๆที่จำเป็น⁹²

⁸⁸ Art. 22 (ดูภาคผนวก ค)

⁸⁹ Art. 23 (ดูภาคผนวก ค)

⁹⁰ Art. 25 (ดูภาคผนวก ค)

⁹¹ Art. 26 (ดูภาคผนวก ค)

⁹² Art.27 (ดูภาคผนวก ค)

สำหรับเจ้าของเรือและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆได้กำหนดถึงแนวทางการป้องกัน และปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ของเจ้าของเรือ ผู้ควบคุมเรือ กัปตันเรือ และลูกเรือ⁹³

ข้อเสนอแนะใช้ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1993 และปรับปรุงแก้ไขในปี ค.ศ. 1999 เป็นการสรุปขั้นตอนการลดความเสี่ยงจากการโจมตี การตอบโต้เท่าที่จำเป็นและความจำเป็นในการ รายงานเหตุทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จไปยังเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและเจ้าของเรือ แนวทางดังกล่าวได้ กล่าวถึงเป้าหมายหลักของการโจมตีที่เกิดขึ้นจากโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้คือเงินสดในเรือ ที่ลูกเรือครอบครองและอุปกรณ์ต่างบนเรือที่สามารถ เคลื่อนย้ายได้ แม้แต่ชุดเชือกที่อยู่ในเรือ โดยตระหนักถึงความจำเป็นในการลดสิ่งล่อตาล่อใจ สำหรับโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ จากความเชื่อที่ว่าจะต้องมีเงินสดมหาศาลอยู่ใน การครอบครองของกัปตันเรือ เนื่องจากการพกเงินจำนวนมากมีความจำเป็นต่อการดำเนินงานและ ความต้องการของลูกเรือและข้อจำกัดการควบคุมการแลกเปลี่ยน เป็นสิ่งดึงดูดโจรสลัดและภัย คุกคามต่อกัปตันเรือหรือลูกเรือ เจ้าของเรือควรพิจารณาถึงวิธีการที่จะลดปริมาณของความจำเป็น ในการพกเงินจำนวนมากบนเรือ

นอกจากนี้ข้อเสนอแนะดังกล่าวยังแนะนำให้กัปตันเรือควรตระหนักว่ามีความ เป็นไปได้ที่โจรสลัดจะเฝ้าคอยสังเกตการณ์การติดต่อระหว่างเรือกับฝั่งและใช้ข้อมูลดังกล่าวในการ เลือเป้าหมาย ควรระมัดระวังในการส่งข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและของมีค่าบนเรือโดยทางวิทยุใน เขตที่เกิดการโจมตีบ่อยๆ และเมื่อสมาชิกของเรือขึ้นฝั่งไม่ควรจะสนทนาเรื่องเส้นทางเดินเรือหรือ สินค้ากับผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกักรูทริคการเดินเรือทราบ⁹⁴ เพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดทราบถึงข้อมูล ต่างๆเกี่ยวกับเรือซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการโจมตีเรือได้

⁹³ Guidance to ship owners and ship operators, shipmasters and crews on preventing and suppressing acts of piracy and armed robbery against ships (MSC/Circ 623/Rev.1) Adopted on 16 June 1999. (ดูภาคผนวก ค)

⁹⁴ Piracy and armed robbery at sea, Focus on IMO, International Maritime Organization, January 2000, p.6

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงจำนวนลูกเรือที่มีน้อยบนเรือทำให้ไม่มีลูกเรือที่สามารถดูแลความปลอดภัยในการเดินเรือขณะที่เรือแล่นผ่านเส้นทางที่แออัดและจำกัด เจ้าของเรือจะปรารถนาการยกระดับการดูแลความปลอดภัยของลูกเรือในกรณีที่เรือแล่นอยู่หรือทอดสมอบริเวณท่าที่มีการโจมตีจากโจรสลัดและการปล้นเรือเกิดขึ้น นอกจากนี้ลูกเรือควรหมั่นตรวจตราความปลอดภัยของเรือและอุปกรณ์ต่างๆภายในเรือที่ใช้ในการป้องกันเรือจากการโจมตีของผู้กระทำผิด

สำหรับเรือทั้งหลายถูกคาดหวังว่าการดำเนินงานในที่เกิดการโจมตีควรมีแผนการรักษาความปลอดภัยเรือในเขตที่มีการโจมตีโดย

1. การยกระดับการตรวจตราและการใช้อุปกรณ์ส่องสว่าง ตรวจตรา และป้องกัน
2. ความรับผิดชอบของลูกเรือถ้าเกิดตรวจพบการโจมตี
3. การเตือนทางวิทยุต่อภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เรืออื่นๆเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือในบริเวณใกล้เคียงกับบริเวณที่มีความอันตราย
4. หลังจากที่เกิดการกระทำหรือความพยายามกระทำผิดจะต้องรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันที

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงแผนการรักษาความปลอดภัยเรือโดยกัปตันและลูกเรือจะระมัดระวังอย่างเต็มที่ในความเสียหายของการโจมตีโดยโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธโดยครอบคลุมถึงการให้ความระมัดระวังล่วงหน้าในท่าหรือบนฝั่ง การเฝ้าระวังและความระมัดระวัง การติดต่อสื่อสาร การเฝ้าระวังทางวิทยุและการติดต่อระหว่างกันโดยมีรูปแบบข้อความเดียวกัน และยังแนะนำว่าให้ใช้แสงสว่างจำนวนมากเท่าที่จะเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานในตอนกลางคืน การใช้ความเร็วในการเดินเรือทำให้โจรสลัดเข้าเทียบเรือยาก และการใช้ปืนแรงดันน้ำ 80 ปอนด์ ต่อน้ำหนักลูกบาศก์เมตรเพื่อผลักดันผู้โจมตี สามารถทำให้เรือจมและทำลายระบบเครื่องยนต์และระบบไฟฟ้าได้เพราะไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งในการใช้อาวุธปืน⁹⁵ในการต่อสู้กับโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

⁹⁵ Piracy and armed robbery at sea, Focus on IMO, International Maritime Organization. January 2000. pp.6-7.

อาเซียน-เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ ปราบกฏที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ที่จัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2002 ดังนี้คือ

1. บัญญัติให้มีการรวบรวมกฎหมายของแต่ละประเทศและกฎข้อบังคับของประเทศสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ
2. จัดให้มีการรวบรวมการศึกษาแนวความคิดเพื่อยุติปัญหาและการดำเนินงานของโจรสลัด
3. คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการพัฒนาการจัดการทางกฎหมายระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคีเพื่อสนับสนุนการจับกุม การสืบสวน การไล่ตามติดพัน การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การแลกเปลี่ยนพยานบุคคลและพยานหลักฐาน และกระบวนการลงโทษ เพื่อยกระดับความร่วมมือทางกฎหมายและการให้ความช่วยเหลือทางด้านการบริหารระหว่างสมาชิกอาเซียน
4. ยกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

และท้ายสุดความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชียได้กำหนดหน้าที่ของรัฐภาคีเอาไว้ดังนี้คือ

1. ดำเนินมาตรการทางกฎหมายและทางบริหารเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย
2. จับกุมโจรสลัด หรือบุคคลผู้กระทำความผิดฐานปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย
3. ยึดเรือ หรือ อากาศยานที่นำไปใช้ในการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธยึดเรือที่ถูกใช้ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมของโจรสลัด หรือบุคคลที่กระทำความผิดฐานปล้นเรือโดยใช้อาวุธและยึดทรัพย์สินที่อยู่บนเรือนั้น

4. ช่วยเหลือเรือที่ตกเป็นเหยื่อ รวมทั้งเหยื่อของการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

5. ให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลและกับรัฐภาคีอื่น ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

6. ให้ความร่วมมือกับรัฐภาคีอื่น ๆ ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน⁹⁶ และความร่วมมือในเรื่องทางอาญา⁹⁷

4.2.3.2 การฝึกอบรม

องค์การทางทะเลระหว่างประเทศได้วางกรอบหน้าที่ของรัฐชายฝั่งที่อยู่ในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากโจรสลัดและโจรสลัดเรือไว้ในข้อเสนอแนะรัฐบาลเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ⁹⁸ คือ

ในการตอบโต้เหตุการณ์คือจะต้องมีการวางแผนการและการดำเนินการอย่างดีและรวมถึงการฝึกฝนให้มีความใกล้เคียงเท่าที่จะเป็นไปได้กับสภาวะแวดล้อมของเรือความสามารถในการตอบโต้การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธไม่ว่าจะขึ้นในทะเลหรือในท่าเรือ จะถูกฝึกฝนในสถานการณ์ทั่วไปและลักษณะเฉพาะของเรือแต่ละประเภทที่จะต้องเผชิญหน้า เจ้าของเรือควรจะสนับสนุนโดยร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงโดยการจัดให้เข้าไปในเรือเพื่อความปลอดภัย⁹⁹ เมื่อเกิดเหตุการณ์จริงขึ้นจะได้เข้าให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว โดยรัฐชายฝั่งจะต้องใช้อุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เฮลิคอปเตอร์และจัดให้มีวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการต่อสู้กับโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยหน่วยงานความมั่นคงจะใช้อุปกรณ์ที่มีวิสัยในตอกลางคืนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม¹⁰⁰

⁹⁶ ข้อ 12 ของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย

⁹⁷ ข้อ 13 ของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย

⁹⁸ Recommendations to Governments for preventing and suppressing piracy and armed robbery against ship (MSC/Circ.622/Rev.1) Adopted on 16 June 1999.

⁹⁹ Art. 22 (ดูภาคผนวก ค)

¹⁰⁰ Art. 23 (ดูภาคผนวก ค)

ในบริเวณช่องแคบมะละกาได้มีการฝึกอบรมร่วมกันโดยทางกองทัพสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความร่วมมือกับอินโดนีเซียในการให้การฝึกอบรมและการให้ความรู้ต่อกองทัพอินโดนีเซีย โดยกองกำลังนาวิกโยธินของสหรัฐอเมริกา และการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานซึ่งมีการร่วมกันปฏิบัติการเตรียมความพร้อมและการฝึกบนเรือร่วมกัน (Cooperation Afloat Readiness and Training: CARAT) ที่จัดขึ้นทุกปี โดยเป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างกันและความสามารถที่จะดำเนินการงานต่างๆร่วมกันในอนาคต¹⁰¹

นอกจากนี้ประเทศไทยยังให้ความร่วมมือในการฝึกเรือร่วมกันของตำรวจน้ำทั้ง 3 ประเทศคือประเทศไทย ประเทศมาเลเซียและประเทศญี่ปุ่นที่บริเวณทะเลอันดามันรอยต่ออ่าวน้ำ เกาะลังกาวีของประเทศมาเลเซียกับเกาะตะรุเตา จังหวัดสตูล โดยวัตถุประสงค์เพื่อการฝึกเรือร่วมกัน ต่อการปราบปรามโจรสลัดและช่วยเหลือตัวประกัน กรณีโจรสลัดอาเจห์ ประเทศอินโดนีเซียปล้นเรือบรรทุกสินค้า เรือประมงบริเวณช่องแคบมะละกา โดยนอกจากตำรวจน้ำของประเทศทั้ง 3 แล้ว ยังมีหน่วยยามฝั่งจากประเทศญี่ปุ่นเข้าร่วมด้วย รวมกำลังทั้งหมด 1,000 นายนำโดยพลตำรวจโท ดาโต๊ะ จรัญ ผู้บังคับการตำรวจน้ำประเทศมาเลเซียและพลตำรวจตรีสุรพล ทวนทอง ผู้บัญชาการตำรวจน้ำของประเทศไทย ส่วนเรือที่ใช้ในการฝึกมาจากฝ่ายไทย 4 ลำ มาเลเซีย 5 ลำและเรือจากหน่วยยามฝั่งของประเทศไทยชื่อว่าเรือยามากาชิ นอกจากนี้ยังมีเฮลิคอปเตอร์จากประเทศญี่ปุ่นและมาเลเซียอย่างละ 1 ลำเข้าร่วมในการฝึกครั้งนี้ด้วย

นอกจากการให้ความช่วยเหลือทางการฝึกเรือร่วมกันทางทหารแล้วยังมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเข้ามาปฏิบัติงานทั้งยังช่วยถ่ายทอดความรู้ให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ เช่นในกรณียามฝั่งของญี่ปุ่นได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสริมขีดความสามารถในการเตือนภัยจากการโจมตีของโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกาขึ้นในปี ค.ศ. 2007 โดยคณะทำงานประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันการโจมตีจากโจรสลัด และจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าประจำศูนย์รวบรวมข้อมูลนานาชาติที่จัดตั้งขึ้นในสิงคโปร์เมื่อปี ค.ศ. 2006 โดยคณะทำงานของญี่ปุ่นมีหน้าที่รวบรวมข้อมูลจากพื้นที่เสี่ยงภัย วิเคราะห์ข้อมูลและหามาตรการป้องกันรวมทั้งกระจายข้อมูลให้บริษัทเดินเรือเพื่อยกระดับการรักษาความปลอดภัยในช่องมะละกา

¹⁰¹ MAJ Victor Huang, "Building Maritime Security in Southeast Asia-Outsiders Not Welcome?," POINTER 33, no.3(2007), p.31.

4.2.3.3 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2005 ยามชายฝั่งญี่ปุ่นร่วมมือกับรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้ง 3 ประเทศจัดทำแผนที่อิเล็กทรอนิกส์มาตราส่วน 1:50,000 สำหรับนำร่องการเดินเรือในช่องแคบมะละกาและช่องแคบสิงคโปร์ซึ่งช่องแคบนี้เป็นเส้นทางขนส่งน้ำมันที่สำคัญของญี่ปุ่น แผนที่อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะช่วยป้องกันเรือที่ใช้เส้นทางในช่องแคบทั้งสองจากอุบัติเหตุเรือชนกัน การเกยตื้นและโจรสลัด เนื่องจากระบบแผนที่อิเล็กทรอนิกส์จะแสดงข้อมูลจากเรดาร์ซึ่งสามารถแจ้งเตือนเรือที่เข้าไปในเขตน้ำตื้นหรือที่มีอันตราย โดยในปัจจุบันมีเรือจาก 42 ประเทศที่ใช้ระบบแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ ขณะที่เรือของประเทศญี่ปุ่นได้เริ่มใช้ระบบนี้มาตั้งแต่กลางทศวรรษ 1990

4.2.3.4 การให้ความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ

นอกจากการให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่ช่วยในการสร้างศักยภาพให้แก่รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในบริเวณช่องแคบมะละกาที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ ที่อยู่ในลักษณะที่ประเทศที่ศักยภาพมากกว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสาม ซึ่งเป็นความช่วยเหลือที่ได้รับจากประเทศญี่ปุ่นคือ

ประเทศญี่ปุ่นได้ก่อตั้งมูลนิธินิปปอน (The Nippon Foundation) ซึ่งได้ให้การสนับสนุนมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือในบริเวณช่องแคบมะละกาตั้งแต่ ค.ศ. 1968 ซึ่งรวมถึงการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินเรือ เช่น ประภาคาร ฟันลอยน้ำ และการสำรวจทางอุทกศาสตร์ โดยมูลนิธิได้ให้ความช่วยเหลือในบริเวณช่องแคบมะละกาเพิ่มมากขึ้นรวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 3.8 พันล้านเยน ในปี ค.ศ. 2001 มูลนิธิได้บริจาคเรือ PEDMAN ซึ่งเป็นเรือสำหรับให้ความช่วยเหลือด้านการเดินเรือให้แก่รัฐบาลมาเลเซีย ต่อมาในปี ค.ศ. 2002 มูลนิธิได้มอบเรือแบบเดียวกันชื่อว่า JADAYAT ให้แก่รัฐบาลอินโดนีเซีย นอกจากนี้ล่าสุดมูลนิธิได้บริจาคเรือให้แก่หน่วยงานปฏิบัติการทางทะเลมาเลเซีย (Malaysia Maritime Enforcement Agency) ณ ท่าเรือ Klang ประเทศมาเลเซียโดยรองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียเป็นผู้รับมอบเรือดังกล่าวซึ่งมีชื่อว่า Marlin เพื่อใช้ในการรักษาผลประโยชน์ทางทะเล ปราบปรามโจรสลัดและการกระทำผิดกฎหมายทางทะเลในบริเวณช่องแคบมะละกา¹⁰²

¹⁰² See <http://www.nippon-foundation.or.jp/eng/>

ญี่ปุ่นยังได้มีคำแถลงการณ์ร่วมกันในกิจการทางทะเล (Japan-Indonesia Joint Announcement on Maritime Affairs) กับอินโดนีเซีย เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2005 โดยผู้นำของทั้ง 2 ประเทศเห็นด้วยกับความสำคัญของความมั่นคงทางทะเลโดยเฉพาะการเดินเรือที่มั่นคงและปลอดภัย นอกจากนี้ทางการญี่ปุ่นยังสนับสนุนจัดหาเรือเพื่อการลาดตระเวนทางทะเลเพื่อต่อสู้กับโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ¹⁰³

นอกจากประเทศญี่ปุ่นแล้วยังปรากฏว่าประเทศสหรัฐได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศอินโดนีเซียโดยประเทศทั้งสองร่วมมือกันในการยกระดับความมั่นคงทางทะเล โดยหน่วยงานกองทัพเรือ การติดต่อสื่อสาร และความร่วมมือในด้านความมั่นคงในช่องแคบมะละกา วัตถุประสงค์ของความร่วมมือทางทะเลระหว่างอินโดนีเซียและสหรัฐอเมริกา เพื่อทำให้ความร่วมมือในภูมิภาคมีประสิทธิภาพในการรักษาความมั่นคงทางทะเลในช่องแคบมะละกา สหรัฐอเมริกาได้ตัดสินใจขายอาวุธในราคาถูกแก่อินโดนีเซีย นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังบริจาคเรือเก่าที่ยังสามารถใช้งานได้จำนวน 40 ลำแก่หน่วยงานรักษาความมั่นคงทางทะเลของอินโดนีเซีย¹⁰⁴ เพื่อใช้ในการรักษาความมั่นคงทางทะเลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การสร้างศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้ อาวุธเป็นรูปแบบความร่วมมือระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบกับรัฐผู้ใช้ช่องแคบ เพื่อช่วยให้รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมีศักยภาพในการรักษาความปลอดภัยของช่องแคบโดยเป็นไปตาม ข้อ 43 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดให้รัฐผู้ใช้ช่องแคบและรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบร่วมมือกันเพื่อให้ช่องแคบมีความปลอดภัยในการเดินเรือ โดยการให้ความร่วมมือมี นี้อยู่ด้วยกันหลายรูปแบบ ที่ปรากฏในช่องแคบมะละกานั้นเห็นได้ว่ารัฐผู้ใช้ช่องแคบอย่าง สหรัฐอเมริกาได้ให้ความร่วมมือโดยการจัดการฝึกอบรมทางทหารร่วมกับกองทัพเรือของ อินโดนีเซียเพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีที่เกิดการโจมตีเรือขึ้น นอกจากนี้ยังมีการฝึกร่วมกันของ ตำรวจน้ำของประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่นและไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการฝึก ร่วมกันในการ ปราบปรามโจรสลัดและการช่วยเหลือตัวประกัน ในการให้ความช่วยเหลือโดยการฝึก ร่วมกันนี้เป็น การพัฒนาศักยภาพให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาในการ ปฏิบัติการปราบปรามการกระทำผิดที่เกิดขึ้นต่อเรือ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความชำนาญในการ

¹⁰³ Sumathy Permal, "Indonesia's effort in combating piracy and armed robbery in the straits of Malacca," Maritime Institute of Malaysia, May 2004, p.2

¹⁰⁴ Ibid.

ปฏิบัติงานจริง ซึ่งการฝึกพร้อมกันนี้เป็นรูปแบบความร่วมมือหนึ่งที่จะช่วยให้รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมีศักยภาพมากขึ้นในการปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในช่องแคบมะละกา

นอกจากการฝึกพร้อมกันแล้วในการให้ความช่วยเหลือของรัฐผู้ใช้ช่องแคบยังมีในรูปแบบของการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจตราเรือที่แล่นผ่านช่องแคบ ในกรณีที่พบเรือต้องสงสัยจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจตราได้ทันก่อนที่จะมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีนี้เข้ามามีส่วนช่วยในการป้องปรามมิให้การกระทำผิดเกิดขึ้นได้ นอกจากนี้ยังมีความช่วยเหลือในรูปแบบของการให้เงินสนับสนุนและการสนับสนุนทางด้านอาวุธ ยุทโธปกรณ์ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงในการรักษาความปลอดภัยของช่องแคบมะละกาของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบนั้นมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการ ซึ่งการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ และยังเกิดผลดีต่อรัฐผู้ใช้ช่องแคบอีกด้วย ดังนั้นรัฐผู้ใช้ช่องแคบจึงสมควรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยของช่องแคบ

การให้ความร่วมมือเพื่อช่วยในการสร้างศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในรูปแบบต่างๆที่ปรากฏในช่องแคบมะละกาเป็นความร่วมมือที่รัฐผู้ใช้ช่องแคบควรให้ความร่วมมือ เพราะความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวนั้นไม่เป็นการแทรกแซงกิจการภายในของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบจึงมีความยินดีที่จะยอมรับความช่วยเหลือต่างๆเพื่อสร้างศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ และผู้เขียนเห็นว่าความร่วมมือของรัฐผู้ใช้ช่องแคบในรูปแบบนี้เหมาะสมดีแล้วเนื่องจากประเทศอินโดนีเซียเป็นรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบที่มีศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรื่อน้อยที่สุด เมื่อได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆทั้งการสนับสนุนทางด้านอาวุธ เรือ และการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยให้กองทัพเรือของอินโดนีเซียมีความแข็งแกร่งขึ้นและสามารถที่จะปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเห็นได้ว่าการให้ความช่วยเหลือในลักษณะนี้เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐ ทั้งยังเป็นการเคารพต่ออธิปไตยของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบอีกด้วย การให้ความร่วมมือของรัฐผู้ใช้ช่องแคบในลักษณะการช่วยสร้างศักยภาพในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการช่วยกันป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ

4.2.4 การส่งผู้ร้ายข้ามแดน

จากลักษณะของช่องแคบมะละกาส่งผลให้การกระทำผิดต่อเรือสามารถที่จะกระทำข้ามพรมแดนระหว่างสองรัฐหรือมากกว่านั้น ทั้งผลของการกระทำที่เป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธนั้นยังส่งผลต่อความสงบสุขของประชาชาติและรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบทั้งสามโดยหลักแล้วรัฐผู้เสียหายดังกล่าวย่อมมีอำนาจที่จะนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ หากว่าบุคคลผู้กระทำความผิดดังกล่าวปรากฏตัวในรัฐนั้นๆ แต่หากบุคคลดังกล่าวนี้ได้หลบหนีไปอยู่อาศัยหรือไปหลบซ่อนตัวยังอีกรัฐหนึ่ง รัฐผู้เสียหายนั้นย่อมไม่มีทางที่จะดำเนินคดีความผิดอาญากับบุคคลดังกล่าวได้ เพราะการที่รัฐผู้เสียหายจะเข้าไปติดตามจับกุมผู้กระทำผิดในรัฐอื่นๆ เพื่อนำมาดำเนินคดีในรัฐตนเองก็ย่อมจะเป็นการล่วงละเมิดอำนาจอธิปไตยของรัฐอื่น¹⁰⁵ และในขณะเดียวกันตามหลักทั่วไปของการดำเนินคดีอาญา การได้ตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีนั้นเป็นเงื่อนไขสำคัญของ การฟ้องร้องคดีอาญา ศาลย่อมไม่อาจพิพากษาลงโทษคดีอาญาต่อบุคคลซึ่งไม่ปรากฏตัวต่อศาลหรือพิพากษาคดีไปฝ่ายเดียวดังเช่นคดีแพ่งได้ จึงเกิดปัญหาช่องว่างในแง่การบังคับใช้กฎหมายที่จะนำตัวบุคคลผู้กระทำความผิดมาลงโทษย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้น เพื่อมิให้ผู้กระทำผิดสามารถรอดพ้นจากการบังคับใช้กฎหมายเพราะได้หลบหนีพ้นจากเขตแดนของรัฐที่เกิดการกระทำผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาเข้าช่วยเหลือ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าหากเกิดกรณีการกระทำความผิดขึ้นในรัฐหนึ่งแต่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวหลบหนีไปอาศัยหรือซ่อนอยู่ในอีกรัฐหนึ่ง วิธีการที่จะนำตัวบุคคลดังกล่าวมาดำเนินคดีและลงโทษตามกฎหมายของรัฐผู้เสียหายนั้นได้จะต้องอาศัยความร่วมมือของสองรัฐดังกล่าว โดยรัฐผู้เสียหายนั้นจะทำการร้องขอไปยังรัฐที่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดนั้นได้อาศัยหรือหลบซ่อนอยู่ให้ดำเนินการส่งตัวบุคคลดังกล่าวมาเพื่อดำเนินคดีอาญา และลงโทษตามกฎหมายของรัฐผู้เสียหาย ซึ่งความร่วมมือทางอาญานี้เรียกว่า “การส่งผู้ร้ายข้ามแดน” ซึ่งการส่งผู้ร้ายข้ามแดนดังกล่าวเป็นรูปแบบของความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศประเภทหนึ่ง กล่าวคือ ในกรณีที่การกระทำผิดและผู้กระทำความผิดนั้นหลบหนีไปอยู่อาศัยหรือหลบซ่อนยังรัฐอื่น นอกจากจะต้องมีความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาในส่วนของ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนแล้ว การดำเนินคดีอาญากับบุคคลผู้กระทำผิดดังกล่าวนั้นอาจจำเป็นต้องมีความ

¹⁰⁵ เฉลิม นพแก้ว. “การส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีความผิดเกี่ยวกับอากาศยาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาด้านอื่นๆอีกด้วย เช่นการสืบหาตัวบุคคล การสืบพยานและการสอบปากคำพยานบุคคล การจัดหาให้ซึ่งเอกสาร บันทึกลงและพยานหลักฐาน การส่งเอกสาร การปฏิบัติตามคำร้องขอในการค้น ยึด การโอนตัวผู้ต้องขังเพื่อสืบพยานบุคคล การเริ่มกระบวนการอาญาตามคำร้องขอ การให้ความช่วยเหลือในการยึดและอายัดทรัพย์สิน รวมทั้งการโอนตัวนักโทษ ซึ่งกระบวนการความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศนี้ นับเป็นสิ่งจำเป็นและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เพื่อสนองตอบต่อการบังคับใช้กฎหมายอาญาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนานาประเทศจำเป็นต้องร่วมมือกัน เพราะกิจการด้านการศาลยุติธรรมเป็นงานร่วมกันของมนุษยชาติ¹⁰⁶ ยากที่จะสำเร็จได้เพียงแต่การดำเนินการจากประเทศใดประเทศหนึ่ง นอกจากนี้แล้ว ความร่วมมือในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ ไม่เพียงแต่จะมุ่งประสงค์เพื่อให้สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเท่านั้น หากยังเป็นการยับยั้งมิให้อาชญากรรมที่มีลักษณะระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้ เนื่องจากจะทำให้เป็นที่เชื่อได้ว่าไม่มีรัฐใดที่จะเป็นที่อยู่อาศัยหรือหลบซ่อนของอาชญากรเพื่อหลบเลี่ยงการดำเนินคดีและการลงโทษได้อีก ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศโดยเฉพาะในส่วนของ การส่งผู้ร้ายข้ามแดนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสงบสุขและความยุติธรรมในหมู่ประชาคมระหว่างประเทศ¹⁰⁷

การส่งผู้ร้ายข้ามแดน หมายถึง การส่งมอบตัวบุคคลอย่างเป็นทางการโดยรัฐหนึ่งให้แก่อีกรัฐหนึ่ง เพื่อการฟ้องคดีหรือเพื่อลงโทษ โดยทั่วไปแล้วรัฐไม่มีพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่จะต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดน เว้นแต่รัฐจะมีความร่วมมือในทางระหว่างประเทศโดยอาศัยความตกลง หรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งมักปรากฏในรูปแบบของสนธิสัญญาทวิภาคี (Bilateral treaties) และสนธิสัญญาพหุภาคี (Multilateral treaties) ในช่วงราวศตวรรษที่ 19¹⁰⁸ แต่แม้กระนั้นก็ตามการส่งผู้ร้ายก็อาจกระทำได้โดยหลักถ้อยที่ถ้อยประติบัติหรือหลักต่างตอบแทน (reciprocity) สาเหตุที่มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็เพราะมีหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่า ผู้กระทำความผิดต้องได้รับการลงโทษโดยรัฐที่ตนหลบภัยหรือต้องถูกส่งตัวไปให้รัฐที่สามารถและจะลงโทษบุคคลนั้น (aut dedere aut punire) อย่างไรก็ตามการส่งผู้ร้ายข้าม

¹⁰⁶ ประสพสุข บุญเดช, "การส่งผู้ร้ายข้ามแดน" บทบัณฑิตย (ธันวาคม 2535) : หน้า 117.

¹⁰⁷ ตะวัน พึ่งพุทธรักษ์, "ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในคดีอาชญากรรมคอมพิวเตอร์," วิทยานพนธ์ปริญญาหมบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2546

¹⁰⁸ Claire de Than and Edwin Shorts, "International Criminal Law and Human Rights," p.46.

แดนก็ยังมิข้อยกเว้น ซึ่งอาจได้แก่ การไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดทางการเมือง หรือการทหาร ความผิดทางเศรษฐกิจและการคลัง¹⁰⁹

ในกรณีที่เกิดการกระทำผิดต่อเรือในช่องแคบมะละกาแล้วผู้ที่กระทำผิดหลบหนีเข้าไปในอาณาเขตของอีกรัฐหนึ่ง กลไกความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจึงมีความสำคัญในการที่รัฐที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดนั้นร้องขอให้อีกรัฐหนึ่งส่งตัวผู้ที่กระทำผิดให้ จึงต้องอาศัยกลไกในความร่วมมือทางด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยหลักในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนั้นรัฐต้องมีสนธิสัญญาต่อกัน สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีสนธิสัญญาความร่วมมือทางอาญาซึ่งเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนฉบับแรกในด้านความร่วมมือทางอาญา โดยสนธิสัญญานี้จัดให้มีการลงนาม ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยสนธิสัญญานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความร่วมมือทางอาญาต่อกัน ในการช่วยเหลือทางด้านพยานหลักฐาน บริการทางด้านข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับคดี และความช่วยเหลืออื่นๆ เพื่อให้เกิดการดำเนินคดีแก่ผู้ที่กระทำผิดได้ โดยสนธิสัญญานี้ได้ลงนามโดยสมาชิกอาเซียนทั้ง 8 ประเทศ โดยที่ประเทศไทยและพม่ายังมีได้ลงนาม¹¹⁰ ซึ่งเห็นว่ารัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกานี้ได้ลงนามสนธิสัญญาความร่วมมือทางอาญา ซึ่งเป็นการวางกรอบความร่วมมือทางอาญาโดยรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบสามารถนำมาใช้ในการร่วมมือกันในการส่งตัวผู้กระทำผิด พยานหลักฐานต่างๆ ในกรณีที่ผู้กระทำผิดต่อเรือได้หลบหนีการจับกุมของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบไปหลบซ่อนตัวอยู่ในรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบหนึ่ง

นอกจากสนธิสัญญาความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศอาเซียนด้วยกันแล้ว ยังมีอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการก่อการร้าย (ASEAN Convention on Counter Terrorism) ที่ได้กำหนดกรอบของความร่วมมือในด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ไว้ในข้อ 13¹¹¹ ของอนุสัญญาฉบับนี้

¹⁰⁹ ดร.พรชัย ด่านวิวัฒน์, "กฎหมายอาญาระหว่างประเทศ," กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน (2544). หน้า 26-27.

¹¹⁰ Takafumi Sato, "Extradition and Mutual Legal Assistance in the Asian and Pacific Region," Enhancing International Law Enforcement Co-operation, including Extradition Measures Proceedings of the workshop held at the Eleventh United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice held in Bangkok, Thailand, 18-25 April 2005. pp.71-72.

¹¹¹ Article XIII

คือ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอยู่ในอาณาเขตของรัฐภาคีใดและรัฐภาคีนั้นมิได้ส่งบุคคลนั้นเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐภาคีอื่นซึ่งได้กำหนดเขตอำนาจศาลของตนไว้แล้ว ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการเท่าที่จำเป็นเพื่อกำหนดเขตอำนาจศาลของตนเหนือการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในข้อ 2¹¹²

Extradition

1. The Party in the territory of which the alleged offender is present shall, in cases to which Article VII of this Convention applies, if it does not extradite that person, be obliged, without exception whatsoever and whether or not the offence was committed in its territory, to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution, through proceedings in accordance with the domestic laws of that Party. Those authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the domestic laws of that Party.

2. The offences covered in Article II of this Convention shall be deemed to be included as extraditable offences in any extradition treaty existing between any of the Parties before the entry into force of this Convention. The Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be subsequently concluded between them.

3. When a Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another Party with which it has no extradition treaty, the requested Party may, at its option, and in conformity with its domestic laws, consider this Convention as a legal basis for extradition in respect of the offences covered in Article II of this Convention.

¹¹² Article II

Criminal Acts of Terrorism

1. For the purposes of this Convention, "offence" means any of the offences within the scope of and as defined in any of the treaties listed as follows:

- a. Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, signed at The Hague on 16 December 1970;
- b. Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, concluded at Montreal on 23 September 1971;

-
- c. Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Persons, Including Diplomatic Agents, adopted in New York on 14 December 1973;
 - d. International Convention Against the Taking of Hostages, adopted in New York on 17 December 1979;
 - e. Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, adopted in Vienna on 26 October 1979;
 - f. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal on 24 February 1988;
 - f. Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, done at Rome on 10 March 1988;
 - g. Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, done at Rome on 10 March 1988;
 - h. International Convention for the Suppression of Terrorist Bombings, adopted in New York on 15 December 1997;
 - i. International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism, adopted in New York on 9 December 1999;
 - j. International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism, adopted in New York on 13 April 2005;
 - k. Amendment to the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material, done at Vienna on 8 July 2005;
 - l. Protocol of 2005 to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, done at London on 14 October 2005; and
 - m. Protocol of 2005 to the Protocol for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf, done at London on 14 October 2005.
2. On depositing its instrument of ratification or approval, a Party which is not a Party to a treaty listed in paragraph 1 of this Article may declare that, in the application of this Convention to that Party, that

ของอนุสัญญา นอกจากนี้ในวรรคสองของอนุสัญญาได้วางกรอบในการให้ความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยกำหนดให้รัฐภาคีอาเซียนนั้นบัญญัติฐานความผิดที่ปรากฏในข้อ 2 ของอนุสัญญานี้ เป็นฐานความผิดในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่จะทำขึ้นระหว่างกันต่อไป

ในกรณีของการกระทำผิดต่อเรือที่เกิดช่องแคบมะละกานั้นเป็นไปตามลักษณะของการกระทำผิดที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทางทะเล ค.ศ. 1988 ที่เป็นอนุสัญญาหนึ่งในอนุสัญญาที่เกี่ยวกับการก่อการร้าย 14 ฉบับ หากความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่เป็นไปตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการก่อการร้าย หากรัฐภาคีได้ดำเนินการปฏิบัติตามย่อมต้องส่งผลให้เกิดการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีที่ผู้กระทำผิดกระทำการอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ และในอนาคตที่รัฐภาคีจะทำสนธิสัญญาต่อกันโดยอาศัยกรอบการส่งผู้ร้ายข้ามแดนตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการก่อการร้าย ย่อมทำให้ลักษณะของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นต่อเรือในช่องแคบมะละกาเป็นฐานความผิดหนึ่งในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นการรับประกันว่าผู้ที่กระทำผิดจะต้องได้รับการดำเนินคดี

นอกจากในบริบทของความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในระดับภูมิภาคแล้วยังมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในเอเชีย ที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับประเทศญี่ปุ่น จีน อินเดีย เกาหลี และศรีลังกา โดยได้กำหนดถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไว้ในข้อ 12 ของความตกลงดังกล่าว โดยได้กำหนดให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในฐานะการกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ โดยรัฐภาคีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของรัฐในการพยายามส่งโจรสลัดและบุคคลที่กระทำการปล้นเรือ ที่ผู้นั้นปรากฏตัวในอาณาเขตของรัฐตนไปยังรัฐภาคีที่มีเขตอำนาจเหนือการกระทำผิดหากรัฐภาคีนั้นร้องขอ

treaty shall be deemed not to be included in paragraph 1 of this Article. This declaration shall cease to have an effect as soon as the treaty enters into force for the Party having made such a declaration, which shall notify the depositary as stated in paragraph 2 of Article XX of this entry into force.

3. When a Party ceases to be a party to a treaty listed in paragraph 1 of this Article, it may make a declaration as provided for in this Article, with respect to that treaty.

ในความร่วมมือทางอาญาในเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาต่างๆนี้เป็นกรอบความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการปราบปรามและลงโทษแก่โจรสลัดและโจรที่ปล้นเรือโดยใช้อาวุธ โดยอาศัยหลักการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ปรากฏในสนธิสัญญาต่างๆที่เกี่ยวข้อง ที่วางแนวทางในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนหากมีการร้องขอจากรัฐที่มีเขตอำนาจเหนือการกระทำผิด รวมถึงได้วางกรอบในการทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมการกระทำผิดที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามกรณีของอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการก่อการร้ายที่ได้กำหนดให้รัฐภาคีนำฐานความผิดของการกระทำผิดตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายทั้ง 14 ฉบับ มากำหนดเป็นฐานความผิดในการทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกัน ในกรอบการส่งผู้ร้ายข้ามแดนนี้เป็นความร่วมมือที่สามารถเอื้อต่อการปราบปรามและลงโทษแก่โจรสลัดและโจรปล้นเรือที่กระทำผิดในบริเวณช่องแคบมะละกา เพราะหากมีการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันแล้วย่อมเป็นการรับประกันว่าผู้ที่กระทำผิดจะได้รับการดำเนินคดีและลงโทษ แต่อย่างไรก็ตามอนุสัญญาต่างๆที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นเพียงการกำหนดกรอบความร่วมมือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน แต่ในทางปฏิบัติแล้วขึ้นอยู่กับว่ารัฐได้ทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันอย่างไร รวมถึงกรณีที่ไม่ได้ทำสนธิสัญญาต่อกัน รัฐปฏิบัติอย่างไรในกรณีที่ได้รับการร้องขอให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยรัฐอาจใช้หลักต่างตอบแทน(Reciprocity) หรือหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็ได้

จากการศึกษาในเรื่องความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในมิติต่างๆ ทำให้เห็นถึงความร่วมมือในกรอบต่างๆที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา ซึ่งได้กำหนดถึงหน้าที่ของรัฐ และเจ้าของเรือหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการประสานความร่วมมือกันในด้านต่างๆ ทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันซึ่งจากการศึกษาที่อยู่ที่ติดกับช่องแคบทั้งสามรัฐมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารในประเทศของตน ในกรณีที่การกระทำผิดเกิดขึ้นหากเรือได้แจ้งไปยังศูนย์ที่รับผิดชอบ ทางศูนย์ก็จะได้รายงานหรือแจ้งเตือนไปยังเรือลำอื่นๆที่อยู่ในช่องแคบมะละกาให้เพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น รวมทั้งเก็บรวบรวมสถิติการเกิดการกระทำผิดเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป ในความร่วมมือด้านนี้ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากรัฐชายฝั่งที่ศูนย์ได้รับการรับแจ้งและเรือที่ต้องแจ้งถึงเหตุการณ์โจมตีเรือที่เกิดขึ้นจึงจะประสบผลสูงสุดของกรอบความร่วมมือนี้

ในกรอบความร่วมมือในด้านการปฏิบัติการทางทหารที่มีอยู่ในช่องแคบมะละกา ซึ่งส่งผลให้เกิดการลาดตระเวนทั้งทางทะเลและทางอากาศมีประโยชน์ในการป้องปรามเรือที่จะกระทำผิดไม่ให้มีโอกาสในการโจมตี ทั้งยังเป็นการตรวจตราการเดินทางเรือในช่องแคบมะละกาให้มีความสะดวก เพราะหากเกิดเหตุการณ์ใดๆที่ทำให้การเดินทางเรือต้องหยุดชะงัก การตรวจตรานั้นสามารถทำให้พบเหตุได้เร็วส่งผลให้เกิดความช่วยเหลือแก่เรือที่ประสบเหตุทันทีที่โดยกรอบความร่วมมือนี้เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบมะละกาด้วยกันเองและรัฐที่มีความใกล้ชิดกับช่องแคบมะละกาอย่างประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือในกรอบอื่นที่เป็นการช่วยสร้างศักยภาพให้แก่รัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยของช่องแคบได้ ทั้งการเสนอแนะรัฐ และเจ้าของเรือรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆในการดำเนินการต่างๆเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ การให้การฝึกอบรมโดยการจำลองสถานการณ์การโจมตีเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคุ้นชิน และการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่นๆเช่นการให้การสนับสนุนทางด้านเงินทุนในการปฏิบัติการ การสนับสนุนทางด้านอาวุธและยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัย โดยเห็นได้ว่ากรอบความร่วมมือนี้เป็นลักษณะของการร่วมมือที่เกิดจากรัฐภายนอกฝ่ายหนึ่งกับรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ เพราะเป็นรูปแบบความร่วมมือที่เหมาะสมสำหรับรัฐภายนอกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา

จากการศึกษาในเรื่องความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธในรูปแบบต่างๆที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา¹¹³ โดยองค์การระหว่างประเทศทางทะเลได้วิเคราะห์รายงานสถิติการกระทำผิดที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 2005 แสดงให้เห็นว่าช่องแคบมะละกาไม่ใช่บริเวณที่มีโจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธมากอีกต่อไป ซึ่งในรายงานแสดงให้เห็นว่าเกิดการกระทำผิดมากขึ้นในบริเวณอื่นเช่นโซมาเลีย ทานซาเนียและเวียตนาม ซึ่งในรายงานกล่าวว่าเหตุที่ทำให้สถิติการกระทำผิดในช่องแคบมะละกามีปริมาณลดน้อยลงเนื่องจากการดำเนินงานของรัฐที่อยู่ติดกับช่องแคบ¹¹⁴ ความร่วมมือทั้งในระดับระหว่างประเทศและ

¹¹³ Abdul Ghafur Hamid, "Maritime Terrorism, The Straits of Malacca and the Issue of State Responsibility," *Tulane Journal of International and Comparative Law* Vol. 15, no. 1 (2006) p. 178

¹¹⁴ Iraq declared new piracy hotspot, ICC COMMERCIAL CRIMES SERVICE, London, 31 January 2006, available at <http://www.icc-ccs.org/main/news.php?newsid=63>.

ระดับภูมิภาคจึงมีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาจราจรสลับและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา